

BRANDUOLINIAM SAUGUMUI – PASAULIO ŠALIŲ VADOVŲ DĖMESYS

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Jungtinės Karalystės Ministras Pirmininkas David Cameron Branduolinio saugumo viršūnių susitikime Hagoje.

Haga, kovo 24 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Branduolinio saugumo viršūnių susitikime Hagoje.

Pirmąją Hagos viršūnių susitikimo dieną Prezidentė dalyvavo diskusijose, kaip užtikrinti branduolinę saugą ir saugumą pasaulyje. Taip pat šalies vadovė su Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentu Barack Obama kalbėjosi apie regioninio Baltijos šalių saugumo užtikrinimą bei situaciją Ukrainoje.

Su Kinijos Prezidentu

Xi Jinping Prezidentė Dalia Grybauskaitė aptarė dvišalius santykius, taip pat prisiminė susitikimą Kinijoje šalies vadovės vizito metu.

Kartu su pasaulio šalių vadovais Prezidentė dalyvavo diskusijoje, kokie yra galimi branduolinio ginklo platinimo scenarijai ir kaip išnaudoti esamas priemones kovojant su grėsmėmis tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygiu.

Prezidentės teigimu, branduolinė sauga neturi sienų, todėl tai yra visos tarptautinės bendruomenės pareiga ir at-

sakomybė. Pasak Prezidentės, Lietuvai ypač aktualu, kad mūsų pasienyje planuojamos bei statomos atominės elektrinės atitiktų aukščiausius branduolinės saugos reikalavimus, o šiuos projektus vykdančios Rusija ir Baltarusija skaidriai įgyvendintų visas tarptautines sutartis, tarp jų ir Espoo konvenciją.

Hagos viršūnių susitikimo tikslas - stiprinti branduolinį saugumą ir saugą, didinti skaidrumą bei pasitikėjimą tarp šalių, kurios vysto ir kurioms įtakos turi branduolinių objektų statybų projektai.

Hagos viršūnių susitikime taip pat dalyvavo Jordanijos Karalius Abdullah II, JAV Prezidentas Barack Obama, Prancūzijos Prezidentas François Hollande, Kinijos Prezidentas Xi Jinping, Turkijos Prezidentas Abdullah Gulas, Nyderlandų Premjeras Mark Rutte, Vokietijos Kanclerė Angela Merkel, Jungtinės Karalystės Ministras Pirmininkas David Cameron, Švedijos ir Danijos Premjerai, JT Generalinis Sekretorius Ban Ki-moon, ES Vadovai José Manuelis Barroso ir Herman Van Rompuy, TATENA ge-

NATO VADOVAUS
BUVĘS NORVEGIJOS PREMJERAS

Buvęs Norvegijos ministras pirmininkas Jens Stoltenberg taps naujuoju NATO generaliniu sekretoriumi. Tai kovo 28 d. sužinota iš diplomatinų šaltinių Briuselyje. **EPA-ELTA nuotr.**

Briuselis, kovo 28 d. (ELTA). Buvęs Norvegijos ministras pirmininkas Jens Stoltenberg taps naujuoju NATO generaliniu sekretoriumi. Tai sužinota iš diplomatinų šaltinių Briuselyje, praneša agentūra „Reuters“.

„Susitarta dėl jo kandidatūros“, - sakė šaltinis. Oficialus pareiškimas gali būti paskelbtas jau netrukus.

Šiuo metu NATO vadovauja danas Andersas Anders Fogh Rasmussen.

Socialdemokratą J. Stoltenberg, be kita ko, remia Vokietija, JAV ir Didžioji Britanija. Pradžioje Prancūzija siūlė postą perleisti ne ES šalies

RUSIJOS
TAKINYJE –
IR BALTIJOS
VALSTYBĖS

JAV karinė žvalgyba informavo Kongresą apie tai, kad Rusijos įsiveržimo į rytines Ukrainos teritorijas tikimybė yra didesnė, nei buvo manyta iki šiol, praneša *unian.net*.

Tokią išvadą JAV karinė žvalgyba padarė remdamasi „nerimą keliančiais simptomais, pasirodžiusiais per pastarąsias tris-keturias dienas“, pranešė *CNN*.

Amerikiečių ekspertai laukia smūgių Luganskui, Doneckui ir Charkovui, veržlaus šuolio į Padniestrę. Taip pat neatmetama tikimybė, kad gali būti mėginama užgrobti Baltijos šalių teritorijas. NATO pajėgų vadas generolas Philip Breedlove Kongreso nariams pareiškė, kad pasienyje sutelktų Rusijos pajėgų tam pakanka.

Amerikiečių žvalgybos duomenimis, Rostovo prie Dono, Kursko ir Belgorodo rajonuose sutelkta daugiau nei 30 tūkstančių karių, daugiausia tai motorizuoti daliniai, skirti greitiems įsiveržimams.

Be to, mobilizacijai pasirengę ir daliniai, esantys Rusijos teritorijos gilumoje.

neralinis direktorius Yukiya Amano, Interpolo Generalinis Sekretorius Ronald K. Noble ir delegacijų atstovai iš 53 valstybių.

Hagoje vykstantis viršūnių susitikimas surengtas jau trečią kartą. Pirmasis branduolinio saugumo susitikimas įvyko 2010 m. Vašingtone, antrasis - po dvejų metų Seule. Jame dalyvavo ir Lietuvos Prezidentė. **president.lt**

atstovui, tačiau vėliau persigalvojo. 55-erių J. Stoltenberg beveik dešimtmetį vadovavo Norvegijos vyriausybei.

J. Stoltenberg perims vadovavimą NATO tvyrant įtampai su Rusija. Maskvai aneksavus Krymą, bendradarbiavimas tarp Briuselio ir Rusijos nutrūko. Naujosios NATO šalys Rytų Europoje ir pirmiausiai Baltijos valstybės baiminasi, kad Rusija gali mėginti užimti ir jas. Todėl jos ieško Aljanso paramos, kurią kiekvienai NATO narei užtikrina 5-asis straipsnis.

Tradiciškai NATO vyriausiasis karinių pajėgų vadas yra amerikietis, o generalinis sekretorius - europietis.

A. F. Rasmussen kadencija tęsis iki rugsėjo pabaigos.

JT VADOVAS KRITIKUOJA RUSIJĄ

Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Ban Ki Moon Rusijos karinius veiksmus Ukrainoje pavadino sunkia našta Branduolinio ginklo neplatinimo sutarčiai. Hagoje pradėdamas branduolinio saugumo viršūnių susitikimą jis apkaltino Maskvą nepaisius 1994-aisiais prisiimtų garantijų dėl Ukrainos suverenumo, praneša agentūra AFP.

Branduolinės valstybės turi laikytis saugumo garantijų branduolinio ginklo neturinčių šalių atžvilgiu, sakė Ban Ki Moon. Jis pabrėžė, kad „Ukrainos atveju šios saugumo garantijos buvo lemiamą sąlyga prisijungimui prie Branduolinio ginklo neplatavimo sutarties“.

Rusija, Didžioji Britanija ir JAV 1994 metais Budapešto referendumu įsipareigojo garantuoti Ukrainos suverenumą ir sienas mainais už tai, kad ji atsisakys sovietinių branduolinių ginklų.

„Pastarieji įvykiai rimtai pakirto pasitikėjimą Budapešto memorandume įtvirtintomis garantijomis Ukrainai“, - kalbėjo JT generalinis sekretorius. Saugumo garantijos nebranduolinėms valstybėms esą turi būti „įpareigojančios ir nedviprasmės“. „Mes drauge turime pasirūpinti, kad branduoliniai ginklai būtų traktuojami kaip našta, o ne kaip stiprybė“, - akcentavo Ban Ki Moon. **LRT**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Prezidento rinkimuose dalyvaujančią **Dalią Grybauskaitę** elektroniniu būdu parašais parėmė per 20 tūkst. Lietuvos piliečių. Vyriausiosios rinkimų komisijos duomenimis, kovo 22 d. už D.Grybauskaitę internetu buvo pasirašęs 20 tūkst. 171 žmogus, pranešė prezidentės rinkimų štabas. D.Grybauskaitė yra vienintelė politikė, kuri registracijai prezidento rinkimuose reikiamą parašų skaičių surinko internete. Šie prezidento rinkimai yra pirmieji, kuriuose už pretendentą buvo galima pasirašyti elektroniniu būdu.

Šiuo metu trys pretendentai yra paskelbę surinkę ne mažiau 20 tūkst. rinkėjų parašų. Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) pirmininkas europarlamentaras **Valdemaras Tomaševskis** kovo 17 dieną Vyriausiajai rinkimų komisijai pristatė per 50 tūkst. jo kandidatūrą remiančių rinkėjų parašų. Parašų rinkimų lapuose už šį politiką pasirašė 50 tūkst. 742 rinkimų teisę turintys piliečiai, dar 246 - pasirašė elektroniniu būdu. Prieš jį parašus komisijai atnešė Darbo partijos iškeltas kandidatas Seimo narys **Artūras Paulauskas**. Jis teigė surinkęs per 41 tūkst. parašų. Vyriausioji rinkimų komisija įregistruoja asmenį kandidatu į prezidentus, jei jį remia ne mažiau kaip 20 tūkst. rinkėjų. Prezidento rinkimai vyks gegužės 11 dieną.

Pagal įstatymą, referendumas gali būti organizuojamas ne anksčiau kaip 2 mėnesiai po Seimo sprendimo jį skelbti. Kovo 25 d., buvo likę lygiai du mėnesiai iki EP rinkimų. Užregistruotas net ne vienas siūlymas nustatyti būtent tokią **referendumo dėl žemės nepardavimo užsieniečiams datą**, kokios reikalauja jo šalininkai: gegužės 25 d. Tokius pasiūlymus Seimui pateikė Mišrios Seimo narių grupės atstovai bei būrys „darbiečių“. Tačiau dar prieš posėdį Seimo seniūnų sueiga patikslino darbotvarkę, išbraukdama šį klausimą. Tai reiškė, kad teisinių galimybių referendumą surengti su EP rinkimais nebeliko. Seimo sprendimą palikti klausimą už darbotvarkės ribų kritikavo A. Stancikienė, Povilas Urbšys bei Darbo partijos įkūrėjas Viktoras Uspaskichas.

Darbo partijos įkūrėjas Viktoras Uspaskichas tam tikra prasme išsigrynina pinigus, parduodamas savo valdytą nekilnojamąjį turtą (NT) susijusioms įmonėms. Be to, V. Uspaskichas partiečiams vėl atstoja banką – „darbiečių“ patriarchas vėl dalija paskolas. Tokios detalės aiškėja iš naujos Darbo partijos įkūrėjo interesų deklaracijos, pateiktos Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai (VTEK). V. Uspaskichas taip pat dovanojo pinigus. VTEK viešinamejoje deklaracijoje nurodoma, kad neįvardintam fiziniam asmeniui „darbietis“ pinigines lėšas dovanojo pernai, spalio 3 d. Sendorio pabaigos data – lapkričio 21 d. Kokia suma ir kam dovanota? VTEK tokių detalių neviešina – etikos sargai tik nurodo, kad suma viršija 10 tūkst. Lt.

Skandalą sukėlusi internetinė peticija **dėl Klaipėdos krašto prijungimo prie Rusijos** gali būti Kremliaus darbas, teigia Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovas Gediminas Grina. Pasak VSD vadovo, prie peticijos prisidėti galėjo ir Rusijos diplomatai. „Ne paskutinį vaidmenį vaidina ir Rusijos konsulato darbuotojai Klaipėdoje“, - sakė jis ir pabrėžė, esą VSD turi duomenų apie užsienio žvalgybų mėginimus paveikti politikus. Tokius politikus saugumiečiai esą pirmiausiai siekia įspėti apie pavojų, tačiau dalis jų atsisako net kalbėtis. Tarp jų G. Grina įvardijo LLRA vadą. (...) Deja, su liūdesiu turiu pasakyti, kad pasitaiko atvejų, kai nenorima net susitikti pokalbiui su žvalgybos pareigūnu. Ir buvo net nemalonūs pavyzdys visiškai neseniai, kai politikas, **Lietuvos Respublikos pilietis, parlamento narys V. Tomaševskis atsisakė kalbėtis su VSD pareigūnu**“, - pareiškė VSD vadovas. Jis taip pat užsiminė apie V. Tomaševskio vertinimus Ukrainos situacijos atžvilgiu.

Buvęs krepšininkas Sergejus Jovaiša siūlo uždrausti rūkyti transporto priemonių salonuose, jeigu juose yra vaikų. Parlamentaras taip pat įregistravo pataisas dėl didesnių baudų už rūkymą draudžiamose vietose. Pagal projektą, rūkymas vietose, kuriose įstatymu arba savivaldybės sprendimu draudžiama tai daryti, užtrauktų 50-200 litų baudą. Šiuo metu bauda yra 20-50 litų.

Prokurorai laukia kolegų iš JAV atsakymo į teisinės pagalbos prašymą dėl Čikagoje nuo teisėsaugos besislapstančios Seimo narės Neringos Venckienės. „Tas pagalbos prašymas yra dar vykdomas JAV ir kol kas mes atsakymo šiuo klausimu iš kolegų Amerikoje nesame gavę“, - žurnalistų pasiteiravus, ar N. Venckienė pasiprašė politinio prieglobsčio JAV, sakė generalinis prokuroras Darius Valys. Nuo platesnių komentarų dėl partijos „Drąsos kelias“ vadės susilaikė ir JAV ambasadorė Lietuvoje Deborah McCarthy. „Su Lietuva mes turime labai gerus santykius šiuose reikaluose, tačiau tokių dalykų nekommentuojame. Šiuo metu vyksta procesas ir negalime komentuoti bylos“, - teigė diplomatė. **Partijos „Drąsos kelias“** vadovė N. Venckienė Seime nesirodo jau beveik metus.

LRT, ELTA

NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen (k.) su JAV prezidentu Barack Obama spaudos konferencijoje kovo 26 d., Briuselyje, Belgija.

Reuters

UŽ NATO KARINIO AKTYVUMO DIDINIMĄ RYTŲ EUROPOJE

JAV prezidentas Barack Obama ir NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen pareiškė esą už Aljanso karinio aktyvumo didinimą Rytų Europoje.

„Mes nesiekiamo konfrontacijos, bet neatsisakysime savo įsipareigojimų“, - sakė A. F. Rasmussen Briuselyje po susitikimo su JAV prezidentu.

Savo ruožtu B. Obama pridūrė, kad „NATO šalys niekada neliks vienui vienos“. Priminęs, jog jau suaktyvintas Baltijos šalių oro erdvės patruliavimas ir padidintas NATO kontingentas Lenkijoje, B. Obama pabrėžė, kad „mes pasirengę padaryti ir daugiau“.

NATO generalinis sekretorius pareiškė, kad Ukrainos teritorijos vientisumo ir suvereniteto pažeidimas turi būti griežtai pasmerktas, ir pažadėjo plėsti karinį bendradarbiavimą su Ukraina, taip pat padėti modernizuoti jos ginkluotąsias pajėgas.

Rytų Europai reikia nuolatinį NATO pajėgų

Briuselyje vykstančiame kasmetiniame JAV ir Europos Sąjungos (ES) viršūnių susitikime JAV prezidentas Barack Obama pareiškė, kad Rytų Europoje turėtų būti dislokuotos nuolatinės NATO pajėgos, praneša „Reuters“.

Anot JAV vadovo, kitą savaitę vykstančiame NATO užsienio reikalų ministrų susitikime turėtų būti apsvarstytas planas „užtikrinti reguliarių NATO pajėgų buvimą šiose pažeidžiamose valstybėse“.

B. Obama taip pat išreiškė susirūpinimą mažėjančiomis išlaidomis gynybai kai kuriose NATO šalyse.

„Situacija Ukrainoje mums primena, kad mūsų laisvė nėra nemokama, todėl turime būti

pasirengę mokėti už inventorių, personalą ir reikalingus apmokymus“, - po susitikimo su ES vadovais kalbėjo JAV prezidentas.

Kalbėdamas apie NATO partneres Juodosios jūros baseine, B. Obama pažymėjo, jog nei Ukraina, nei Gruzija šiuo metu nesiekia narystės NATO, ir artimiausiu laiku taip bus dėl komplikotų Kijevo ir Maskvos santykių.

Pritarė Ukrainos pagalbai

JAV Atstovų Rūmų Užsienio reikalų komitetas antradienį pritarė pagalbos Ukrainai įstatymo projektui, kuriame nėra Tarptautinio valiutos fondo (TVF) reformų, kurių siekė JAV administracija ir tai rėmė Senato demokratai.

Komitetas atviru balsavimu priėmė projektą ir pateikė balsavimui Atstovų Rūmams.

Šiuo įstatymu ketinama Ukrainai skirti 1 mlrd. dolerių paskolos garantiją, taip pat ir sankcijas tiems Ukrainos bei Rusijos pareigūnams, susijusiems su įsiveržimu į Ukrainos teritoriją, bei teikiama pagalba Ukrainai.

Ukrainos karinės pratybos kartu su JAV ir Britanija

Ukraina surengs bendras karines pratybas su Jungtinėmis Valstijomis ir Didžiąja Britanija – šalimis, kurios kartu su Rusija pasirašė 1994 metų Budapešto memorandumą, pranešė Nacionalinio saugumo ir gynybos tarybos sekretorius Andrij Parubij.

Budapešto memorandumą, kurį pasirašė JAV, Didžioji Britanija ir Rusija, garantuoja Ukrainos teritorinį vientisumą – mainais į Kijevo sutikimą atsisakyti branduolinio arsenalo, kuris liko Ukrainoje, kai 1991

metais subyrėjo Sovietų Sąjunga.

Ukraina kaltina Rusiją pažeidusią sutartį, kai Maskva faktiškai aneksavo Krymo pusiasalį.

Tuo tarpu Pentagonas nurodė ateinančią vasarą dalyvausiantis tarptautinėse karinėse pratybose Ukrainoje.

Sausumos pajėgų mokymai „Staigusis tridentis“ („Rapid Trident“) kasmet rengiami kartu su Britanijos ir kitomis NATO šalimis, taip pat Ukrainos, kuri yra Aljanso partnerė, tačiau jam nepriklauso, pajėgomis.

Pentagonas nepateikė detalių, kokio dydžio JAV pajėgos dalyvaus planuojamose pratybose ir kada jos bus surengtos. Praeitais metais tokios pratybos vyko dvi savaites, o jose dalyvavo 17 šalių kariai.

Krymas nėra „baigtas reikalas“

JAV prezidentas Barack Obama pareiškė, kad Rusijos įvykdyta Krymo aneksija nėra „baigtas reikalas“, nes to nepripažįsta tarptautinė bendruomenė. Jis dar pažymėjo, kad Vašingtonas nerimauja dėl to, jog Rusija gali toliau veržtis į Ukrainą.

„Nuo pačios Rusijos priklauso, kad veiktų atsakingai, vėl parodytų, jog nori laikytis tarptautinių normų ir... jeigu jai nepavyks, už tai teks mokėti“, - sakė B.Obama baigiantis Branduolinio saugumo viršūnių susitikimui Hagoje.

Pasak jo, papildomos sankcijos pakenks ne tik Rusijai, bet ir kitų šalių ūkiui.

„Rusija yra regioninė galia, kuri grasina savo artimiausioms kaimynėms, ne dėl jėgos, o dėl silpnumo“, – sakė B. Obama po Branduolinio saugumo viršūnių susitikimo Hagoje. *ELTA, Reuters, LRT*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas Vytautas Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštui užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KAI SAUGAISI, TAI IR DIEVAS SAUGO

Deborah A. McCarthy, Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorė Lietuvoje, pareiškė, kad Pabaltijo valstybių baimė dėl Rusijos grėsmės nėra perdėta. Šioje vietoje verta prisiminti ir Lietuvos ambasadoriaus Ukrainoje Petro Vaitiekūno žodžius, pasakytus LRT laidoje: „Kovo 18 dieną sugriuvo pasaulio tvarka, kuri 69 metus Europai garantavo taiką. Nėra jokių priesaščių galvoti, kad agresorius sustos arba jam užteks Krymo. Niekas negali duoti jokių garantijų, nes dokumentai, kuriais rėmėsi taika, yra pažeisti.“ Pasak diplomato, dabar „mes gyvename visiškai naujame pasaulyje“, o dar labiau nerimauti reikia todėl, kad Krymo aneksija Rusijoje buvo sutikta su visalaudiniu džiaugsmu. „Pačioje Rusijoje ji buvo aplaistyta džiaugsmo ašaromis ir apdainuota dainomis. Tai yra blogas signalas ir mums, ir visai Europai“, – sakė P. Vaitiekūnas.

Štai kodėl kovo 18-19 d. Lietuvoje viešėjęs JAV viceprezidentas Joe Biden suteikė vilties, kad Pabaltijo šalys netaps lengvu Rusijos grobiu. Susitikęs su Lietuvos Respublikos Prezidente Dalia Grybauskaite bei Latvijos Respublikos Prezidentu Andriu Berziniu JAV viceprezidentas aptarė saugumo situaciją regione po Ukrainos įvykiu ir dar kartą patikino, kad JAV ir visos NATO yra pasirengę užtikrinti visų Aljanso šalių narių saugumą. Susitikime buvo aptartos didesnio karinio bendradarbiavimo galimybės, o tai reiškia, kad į Lietuvą galėtų atvykti nuo šimto iki tūkstančio amerikiečių karių, kurie dalyvautų pratybose kartu su mūsų kariais ar atliktų kitas funkcijas.

Be abejo, susitikimo metu buvo kalbama ir apie mūsų pačių pasiruošimą bei nusiteikimą gintis. O jis, deja, neatrodo šauniai – amerikiečius stebina mūsų nesugebėjimas užtikrinti deramą krašto apsaugos finansavimą (ekspertų nuomone, netgi šalies pakilimo laikotarpiu valstybę valdę socialdemokratai nepasirūpino pakankamu kariuomenės finansavimu, išardė šauktinių kariuomenės galimybes, o ir dabar, esant akivaizdžiai grėsmei, perka gynybinėms reikmėms nereikalingą ginkluotę), glumina mūsų prieštaringi veiksmai įtvirtinant (netgi šis žodis atrodo ironiškai) energetinę nepriklausomybę. O juk Lietuva yra viena iš penkių ES šalių, visiškai priklausoma nuo „Gazprom“! Susitikime kalbėta ir apie alternatyvius dujų šaltinius. Vienas iš tokių būtų JAV: iki 2020 metų Jungtinės Valstijos planuoja tapti didžiausiu pasaulyje dujų ir naftos eksportuotoju. JAV jau dabar gali pasiūlyti Europai 6 kartus pigesnes nei „Gazprom“ dujas.

Baisu ir pagalvoti, kokia grėsmė iškilo mūsų valstybei, ypač matant, kaip V. Putin dorėjo savo brolius ukrainiečius ir su kokių džiaugsmu tai sutiko eiliniai rusai. Bet nerimauti pagrindo pakanka – jei kažkada nepavyko užkirsti kelią Lietuvai į NATO, tai gal pavyks su pašalinimu iš Europos Sąjungos? Artimiausias mūsų nepriklausomybės priešininkų šansas – Lietuvos Respublikos Prezidento, Europos Parlamento rinkimai, referendumas dėl žemės (o tiksliau – dėl išstojimo iš ES) ir energetinės nepriklausomybės projektų tolimesnis žlugdymas. Gal mūsų tautiečiams pamažu atsivers akys ir jie atpažins šias grėsmes?

Kęstutis Šilkūnas

METAS PERKRAUTI ES IR JAV BENDRADARBIAVIMĄ

Matyt dar prieš pusmetį diskusijos dėl bendradarbiavimo su JAV perspektyvų veikiausiai suktųsi labiau apie ekonominius, kultūrinius ir socialinius aspektus, čia išvelgiant didžiausią dar neišnaudotą potencialą, naujoves ir galimybes, ir kiek mažiau apie saugumą, kur „viskas po senovei“, „mus saugo NATO 5 straipsnis“.

Tačiau susidūrimas su nebepaneigiama Rusijos karine agresija ir tarptautinių sutartinių normų atmetimu, visa jėga ir jau nebe tarp specialistų, bet ir plačioje visuomenėje, sugrąžino diskusiją apie „kietąjį“ saugumą ir realybėje išryškino tai, kad transatlantinė partnerystė ir bendradarbiavimas su JAV yra pagrindinė tiek Lietuvos, tiek ir visos Europos saugumo struktūros sudedamoji dalis ir garantas. Ne iš kieno nors kito, o iš JAV sulaukėme skubaus ir realaus pastiprinimo.

Praėjusią savaitę Europos Parlamente (EP) kaip tik patvirtinome pranešimą dėl priešraketinės gynybos (PRG) sistemos. EP sveikina PRG įrangos dislokavimą Rumunijoje ir Lenkijoje, ir pažymi, kad PRG turi tapti viena pagrindinių Europos saugumo atsparų ir užtikrinti vieningą apsauginį skydą Europoje, be jokių spragų.

Buvo metas kai abiem pusėms – tiek ES, tiek JAV – bendradarbiavime stigo entuziazmo. Bedraugaujant buvo labiau pastebimi požiūrių skirtumai, nei bendrystės nešama nauda. Pasaulinės ekonominės krizės iššūkiai, JAV dėmesio nuo Europos atitraukimo tendencijos, abiejų bandymai „modernizuoti“ ar „perkrauti“ darbotvarkę su V. Putinu, esminiai požiūrių skirtumai dėl asmens duomenų apsaugos, bei visokie „nutekinimo“ ir „šnipinėjimo“ skandalai, tos draugystės nestiprinio. O ir Lietuvoje ilgus metus buvome nurimę, ir tai atsispindi mūsų gynybos biudžeto dydyje. Kai kam į Rytus nuo mūsų buvo strategiškai naudinga, kad transatlantinės partnerystės ryšys silptų, skatinti vaidus ir nesusipratimus tarp draugų. Tikriausiai mažai tikinčių, kad tokios valstybės kaip Rusija nesinaudoja plačiomis šnipinėjimo priemonėmis.

Ko gero daugelis prisimename 2009 m., kuomet B. Obamai tapus Prezidentu, JAV Valstybės sekretorė H. Clinton iškilmingai kartu su Rusijos Užsienio reikalų ministru S. Lavrovu spaudė

raudoną „reset“ (perkrovimo) mygtuką. Tada galvojau – kaip naivu, nejaugi JAV tikisi kažko? H. Clinton baigiant kadenciją, kolegoms Europoje ji išsakė savo nerimą dėl neprognazuojamos Rusijos ir jos didžiulės nostalgijos sovietinei imperijai. Nepaisant didelių JAV Prezidento nuolaidų, kad ir koreguojant gynybinius planus Europoje, matom – mygtukas neveikia, ir B. Obamai tenka atsigręžti į ES.

Dabar atėjo iliuzijų praradimo ir kaukių nusimetimo metas. Nepaisant tarptautinės bendruomenės protestų, Krymo aneksija įvyko, Putinas ir toliau kėsina į likusią Ukrainos teritoriją. Moldova ir Gruzija, ketinančios pasirašyti Asociacijos sutartis su ES dar šią vasarą, su nerimu laukia, kada Kremliaus dėmesys atsisuks į jas.

Rusijos agresijos prieš Ukrainą akivaizdoje daug kas pasigedo greitesnės ir griežtesnės ES reakcijos. Ilgus metus siekėme atkreipti kolegų dėmesį į tai, kad Putino Rusija nėra atsikračiusi sovietinio Šaltojo karo laikų mentaliteto ir kad iš to kyla įvairiausių bėdų siekiant konstruktyviai ir kaip lygus su lygiu bendradarbiauti su Rusija. Buvo mažai suprantančių apie ką kalbame, pavyzdžiui energetikoje, daugelis Vakaruose atmesdavo perspėjimus, sakydami, kad jei yra paklausa, tada bus ir pasiūla ir viską sureguliuos rinkos dėsniai.

Pavyko įrodyti, kad Baltijos šalių energetinė priklausomybė nuo Rusijos yra visos ES bėda, ir tai palaipsniui atvedė iki realių ES sprendimų ir veiksmų šioje srityje. Tačiau ES vis dar lieka labai priklausoma nuo energijos importo iš Rusijos. Man pačiai teko įdėti daug pastangų, kad būtų pagaliau atkreiptas ES dėmesys į Rusijos ir Vokietijos susitarimą dėl Šiaurės srovės (Nord Stream) dujotiekio, kad šis projektas vykdomas truks plyš, be tinkamo poveikio aplinkai įvertinimo, jo trūkumą veikiau kompensuojant plataus masto viešųjų ryšių kampanija, bet ir dėl to, kad jis nepagrįstas ekonomine logika ir tik padidins ES priklausomybę nuo Rusijos dujų importo.

Pradžioje buvau kaltinama, kad mano argumentai – politiškai motyvuoti, tačiau šiomis dienomis kur kas daugiau kolegų apie tai garsiai prabyla. Tai, kad ES suteikia

galimybes įgyvendinti Rusijai reikalingus projektus, o saviškius užmiršta, neleidžia ES išsilaivinti nuo energetinės priklausomybės ir riboja jos manevro laisvę ieškant efektyviausių būdų atgrasinti Kremlį nuo agresijos.

Kokią poveikį kai kuriems europiečiams daro Gazpromo pinigai, iliustruoja ir buvusio Vokietijos kanclerio G. Šrioderio vieši komentarai apie ES Ukrainos politiką, kurią jis išvadino „klaida“.

Europai reikia ne tik prisidėti prie Baltijos šalių energetinės izoliacijos panaikinimo, bet ir rūpintis, kad visos ES priklausomybė būtų kuo skubiau sumažinta. JAV gali esmingai prisidėti prie šių Lietuvos ir visos ES bėdų sprendimo.

Dabar reikia perkrauti ES ir JAV santykius, jiems suteikti naujos šviežios energijos ir entuziazmo. Tikiuosi didesnio postūmio derybose dėl naujos prekybos ir investicijų sutarties. Daug kas viliasi, kad pagaliau dvi didžiausios pasaulio ekonomikos išnaudos potencialą, panaikindamos išliekančias kliūtis ir sukurs dar daugiau darbo vietų, paskatins ekonomikų augimą bei tarptautinį konkurencingumą. Europos Parlamentas dar gegužę pritarė ES ir JAV derybų pradžiai, pabrėždamas, kad visokeriopai remia tokį susitarimą, kuris bus abipusiai naudingas, tiesa atkreipdamas dėmesį į kai kuriuos klausimus, kuriais ES ir JAV matymas skiriasi – skirtingi asmens duomenų apsaugos standartai, skirtingas požiūris į GMO bei intelektinės nuosavybės apsauga ir audiovizualinis sektorius. Tačiau manau, kad entuziazmas padėtų greičiau surasti sąlyčio taškus šiais klausimais.

Šiomis dienomis B. Obama kaip tik lankosi Briuselyje, kur vyks ES ir JAV vadovų susitikimas, ir neabejoju, kad susitikimas nebus „business as usual“ – nuobodžiai įprastas.

JAV Lietuvai iki šiol buvo vienas pagrindinių ramsčių, ir toliau tokia išlieka. Tuo pačiu, tikiuosi, kad pasikeitusi padėtis tarptautiniuose santykiuose atgaivins entuziazmą ES ir JAV bendradarbiavime. O mūsų strateginis išpareigojimas stiprinti transatlantinę partnerystę konkrečiais veiksmais turėtų atsispindėti atnaujintame Lietuvos politinių partijų susitarime.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Europos Parlamento narė

LIETUVA VERTINA JAV DĖMESĮ MŪSŲ SAUGUMUI

Vilnius, kovo 28 d. (ELTA). Prezidentė Dalia Grybauskaitė su JAV Kongreso nariu Adam Schiff, kuris kartu su lietuvių kilmės respublikonu John Shimkus yra Kongreso Baltijos šalių draugų grupės pirmininkas, kalbėjosi apie dvišalius verslo ryšius.

Susitikime penktadienį aptarta Ukrainos krizė ir Rusijos veiksmai, kurie kelia realią grėsmę Europos bei globaliam saugumui.

Taip pat aptarti ES ir JAV santykiai, derybos dėl laisvosios ES ir JAV sutarties.

„Šiandien Rusijos agresija nukreipta prieš Ukrainą, rytoj gali atsisukti prieš mus. Jau dabar vyksta aršus informacinis karas - apie mus skleidžiamas melas ir dezinformacija, niekinamos bei žeminamos Baltijos valstybės. Todėl Lietuva labai vertina padidintą JAV dėmesį mūsų regiono saugumui ir konkrečias garantijas jam užtikrinti“, - sakė Prezidentė.

Grėsmės regiono ir visos Europos saugumui šalies vadovė anksčiau šią savaitę Hagoje aptarė ir su JAV

Prezidentu Barack Obama bei Vilniuje viešėjusiu viceprezidentu Joseph Biden.

Jungtinės Valstijos jau sustiprino Baltijos šalių oro policijos misiją - vietoj 4 naikintuvų dabar mūsų oro erdvę saugo 10 JAV naikintuvų.

Prezidentė su JAV Kongreso nariu A. Schiff kalbėjo ir apie Lietuvos siekius užsitikrinti energetinį saugumą.

Prezidentė pabrėžė, jog Ukrainos krizė ir Rusijos agresija labai aiškiai parodė, kad energetiškai nuo vieno dujų tiekėjo priklausomos valstybės yra pažeidžiamos. Todėl energetinis savarankiškumas yra vienas svarbiausių Lietuvos nacionalinių interesų.

Lietuvos vadovė informavo, jog šių metų pabaigoje pradės veikti Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų terminalas, todėl Lietuvą domina galimybės importuoti amerikietiškas skalūnų dujas. Tam reikalingas JAV Kongreso politinis pritarimas, kuris liberalizuotų JAV dujų eksportą Europos šalims.

Susitikime taip pat aptartas dvišalių verslo ryšių stiprini-

Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su JAV Kongreso nariu Adam Schiff. Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

mas. Prezidentė pabrėžė, kad Lietuva siekia eksportuoti lietuviškus mėsos gaminius į JAV, yra pateikusi visą reikalingą informaciją ir tikisi, kad galės netrukus eksportuoti mėsos gaminius į JAV. Prezidentė su JAV Kongreso nariu aptarė ir derybas dėl būsimo didžiausio pasaulyje prekybinio pakto - ES ir JAV laisvosios prekybos sutarties.

Šalies vadovės teigimu, derybos vyksta sėkmingai, įvyko jau keletas derybų raundų.

Pokalbio metu su JAV Kongreso nariu taip pat išsakyta parama šią savaitę įvykusio ES ir JAV viršūnių susitikimo rezultatams. Briuselyje priimta bendra politinė deklaracija, kurioje smerkiama Krymo aneksija, pabrėžiama, jog tolesni Rusijos veiksmai destabilizuojant padėtį

sulauks griežtų pasekmių. Taip pat užtikrinamas įsipareigojimas siekti plataus visa apimančio laisvosios prekybos susitarimo ir bendradarbiauti energetinio saugumo srityje. Politinėje deklaracijoje išsakoma parama Rytų partnerystės šalių apsisprendimui eiti demokratizacijos keliu bei siekti ES asociacijos sutarties su Gruzija ir Moldova pasirašymo.

BALTIJOS ŠALYSE NUOLATINĖ NATO BAZĖ

NATO pajėgų Europoje vadas sako, reaguojant į Maskvos veiksmus Kryme ir telkiamas pajėgas Ukrainos pasienyje, reikia galvoti apie aljanso pajėgų perdislokavimą. Generolas išskyrė Baltijos šalis, nes pasak jo, jei čia nebus NATO karių, agresijos atveju, bus sunku ginti sąjungininkus.

Pačiu laiku – taip galima apibūdinti didžiausias praėjusį lapkritį Baltijos šalyse ir Lenkijoje vykusias NATO pratybas. Po Rusijos agresijos Kryme ir vis garsiau kalbant apie jos telkiamas pajėgas prie Ukrainos sienos, tik pažadų apie gynybą ir vakarų politikų vizitų Baltijos šalims ir vidurio Europai nebeužtenka. NATO pajėgų Europoje vadas sako, kad reikia į rytines NATO nares – tarp jų ir Baltijos šalis – perdislokuoti aljanso pajėgas.

„Prie rytinių Ukrainos sienų yra sutelktos didelės Rusijos pajėgos ir jos tikrai, tikrai pasirengusios. Mes negalime apginti, jei mūsų ten nėra. Taigi, manau, kad turime galvoti apie mūsų sąjungininkus, mūsų pajėgų perdislokavimą ir jų pasirengimą, kad mes galėtume apginti sąjungininkus, ypač Baltijos ir kitas šalis, jei to prireiktų“, – kalbėjo NATO pajėgų Europoje vadas Philip Breedlove.

Iš principo tai gali reikšti ir nuolatinę NATO bazę Baltijos

šalyse, ne tik Jungtinių valstijų siūlomas rotacines pajėgas. Tuo metu Britanijos premjeras nelinkęs kalbėti apie karių perdislokavimą.

„Nemanau, kad reikia keisti mūsų planus dėl britų karių esančių Britanijoje, bet manau, kad labai svarbu yra tai, kad NATO partneriams ir sąjungininkams nusiuntėme aiškią žinią, jog mes tikime NATO ir tikime jų saugumu. Todėl mes padedame Baltijos šalių gynybai ir jų poreikiams“, – sakė Didžiosios Britanijos premjeras David Cameron.

Vokietijos gynybos ministrė savaitraščiui „Der Spiegel“ pareiškė, kad dabar svarbiausia, jog prie išorinių sienų būtų jaučiamas NATO buvimas. Panašiai sako ir Rumunijos prezidentas.

„Reikia persvarstyti NATO karinius išteklius dėl pastarųjų mėnesių Rusijos Federacijos karinės veiklos“, – sakė Rumunijos prezidentas Traian Basescu.

Tuo metu Rusija neigia, kad prie Ukrainos telkiamos pajėgos. Esą per pastarąjį mėnesį septynios tarptautinių inspektorių grupės apsilankė Rusijos regionuose prie Ukrainos.

„Inspektoriai galėjo pakalbėti su dalinių vadais, fotografuoti, patys stebėti dalinių judėjimą. Jie liko patenkinti gauta informacija ir pareiškė,

LIETUVOJE – SAVANORIŲ BUMAS

Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) vadovybė teigia, kad auganti Rusijos agresija padidino susidomėjimą savanoriška krašto apsaugos tarnyba.

„Tikrai pastebime, kad susidomėjimas savanoriškąja

aš juos cituoju: „Nėra jokių karinių veiksmų prie sienos su Ukraina“, – kalbėjo Rusijos gynybos ministro pavaduotojas Anatolij Antonov.

Tačiau Rusija neigė ir tai, kad vasario pabaigoje jos kariai pradėjo blokuoti objektus Kryme. Jie buvo be skiriamųjų ženklų, todėl praminti žaliaisiais žmogeliukais. Vakarai skeptiškai žiūri į Maskvos pareiškimus.

„Prie rytinių Ukrainos sienų yra pakankamos Rusijos pajėgos judėti į Padniestrę, jei būtų priimtas sprendimas tai daryti, ir tai kelia didelį susirūpinimą. Nežinome apie ketinimus. Ką mes girdime, tai tą pačią retoriką, kuri panaudota, kai jie įsiveržė į Krymą“, – sakė P. Breedlove.

Baltarusija išplatino vaizdus, kaip Rusijos žvalgybinis lėktuvas kartu su naikintuvais saugo šalių oro erdvę. Čia jie atskrido po to, kai reaguojant į Rusijos agresiją Kryme sustiprinta Baltijos šalių oro erdvė. NATO pajėgų Europoje vado teigimu, Rusija pastaruoju metu elgiasi kaip priešininkė.

www.lrt.lt

krašto apsaugos tarnyba yra smarkiai padidėjęs. Taip pat kilęs ir rezervo karių susirūpinimas. Jie teiraujasi, kur reikėtų prisistatyti mobilizacijos atveju“, - sakė KASP štabo viešųjų ryšių karininkas vyresnysis leitenantas Tomas Pakalniškis. Jo teigimu, aki-vaizdu, kad tokio besidomintiųjų bumo jau seniai nėra buvę.

KASP kuopų atstovai vienareikšmiškai patvirtino, kad tai tiesiogiai susiję su vis augančia Rusijos karine agresija bei gausėjančiomis provokacijomis Lietuvos ir kitų Baltijos šalių atžvilgiu, rašo „Lietuvos žinios“.

T. Pakalniškis patikslino, kad susidomėjimas šia tarnyba dar nereiškia savanorių

gretų papildymo, tačiau „stebint dabartinį žmonių susidomėjimą galima įtarti, kad po mėnesio ar dviejų savanorių gretos tikrai bus gerokai gausesnės“.

Kariu savanoriu gali tapti bet kuris Lietuvos pilietis ar pilietė nuo 18 iki 50 metų. Asmuo neturi būti teistas ir turi atitikti nustatytus sveikatos būklės reikalavimus. „Jei pretendentas yra teistas už smulkius nusižengimus, turi administracinių nuobaudų, kliūtis įsilieti į savanorių gretas bus tokiais atvejais, kai jo nusižengimai yra pasikartojantys. Pretendentus dar patikrina kariuomenės imuniteto tarnyba“, - teigė Žemaičių apygardos 3-iosios rinktinės Ryšių su visuomene skyriaus specialistė Vilma Kojelienė. **KAM**

DANIJA IR PRANCŪZIJA SIŪLO PAPILDOMUS NAIKINTUVUS BALTIJOS ŠALIMS

Prancūzija ir Danija pasiūlė savo naikintuvus sustiprinti Baltijos šalių oro policijos misiją, taip reaguodamos į Rusijos kaimynių nerimą dėl Maskvos įvykdytos Ukrainos Krymo regiono aneksijos.

Jos seka Jungtinių Valstijų ir Didžiosios Britanijos pavyzdžiu - Vašingtonas jau atsiuntė šešis papildomus F-15 naikintuvus, o Britanija pažadėjo prisidėti „Typhoon“ lėktuvais, kai gegužę oro policijos misiją iš amerikiečių perims Lenkija.

„Mes esame pasirengę suteikti dar papildomai keturis

naikintuvus“, - Vilniuje žurnalistams pranešė Prancūzijos gynybos ministras Jean Yves Le Drian.

Kalbėdamas apie kritiką dėl karo laivų „Mistral“ pardavimo Rusijai, ministras teigė, kad sandorio likimas priklausys nuo Europos Sąjungos (ES) sutarimo dėl kolektyvinių sankcijų.

Po susitikimo su Prancūzijos kolega Lietuvos krašto apsaugos ministras Juozas Olekas informavo, kad Baltijos šalių oro policijos misiją sustiprinti siūlo ir Danija. **KAM**

VĖLIAVŲ PAKĖLIMO ŠVENTĖ IR NATO NAIKINTUVŲ SKRYDIS – LIETUVOS NARYSTĖS NATO 10-MEČIUI

Kovo 29 dieną Lietuva minėjo dešimtąsias narystės NATO metines. Simono Daukanto aikštėje Vilniuje vyko iškilminga Lietuvos ir NATO vėliavų pakėlimo ceremonija. Jos metu parodomąją programą surengė Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopa, skrydžiu virš Vilniaus Lietuvą pasveikino NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse dalyvaujantys Jungtinių Amerikos Valstijų naikintuvai.

Lietuvos žmonės pasveikino Lietuvos Prezidentę ir Vyriausioji Lietuvos ginkluotųjų pajėgų vadė Dalia Grybauskaitė, krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

„Per narystės NATO dešimtmetį Lietuvos kariuomenė tapo profesionali, patikima ir pasirengusi geriau nei bet kada ginti savo kraštą tiek savarankiškai, tiek kartu su kitais NATO nariais. Narystė stipriausiame gynybiniame aljanse yra vienas iš svarbiausių Lietuvos politikos laimėjimų, kuriuo pagrįstai galime didžiuotis,“ – sveikindamas šios svarbios sukakties šaliai proga sako krašto apsaugos ministras J. Olekas.

Taip pat į šventę S. Daukanto aikštėje atėjusiems šventinį muzikinį pasirodymą – sveikinimą surengė Lietuvos kariuomenės orkestras, valstybinis pučiamųjų instrumentų orkestras „Trimitas“, vyko jaunimo organizacijų muzikinė

Vėliavų pakėlimas Daukanto aikštėje.

A. Pliadžio nuotr.

akcija „Lietuva – NATO 10“.

Šventėje taip pat dalyvavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Seimo nariai, NATO ir Europos Sąjungos šalių ambasadoriai, gynybos atašė, Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos kariuomenės atstovai.

Lietuva stipriausio pasaulyje gynybinio aljanso NATO nare tapo 2004 m. kovo 29 d., Vašingtone (JAV) deponavus Šiaurės Atlanto sutarties ratifi-

kavimo raštus. Narystė NATO yra Lietuvos saugumo politikos pagrindas. Būdama NATO nare Lietuva yra kolektyvinio saugumo sistemos, kurioje pabrėžiamas sąjungininkų solidarumas, kolektyvinės gynybos garantijos, įsipareigojimas vieni kitiems, dalis.

Nuo pat pirmos narystės NATO dienos Lietuvos, Latvijos ir Estijos oro erdvę pradėjo saugoti sąjungininkai į NATO oro policijos misiją

Baltijos šalyse atsiųsdami savo karius ir naikintuvus. Jau dešimtmetį vykstanti ši misija – ne tik saugumo garantas, bet ir puikus kolektyvinės gynybos įsipareigojimo pavyzdys. Per šį laiką jau 14 NATO sąjungininkų 34 kartus rotuodamiesi patruliavo Baltijos šalių oro erdvėje, kad būtų užtikrintas Lietuvos saugumas.

Mūsų sąjungininkai operatyviai reaguoja į saugumo

situacijos pokyčius. Šiuo metu NATO oro policijos misijoje budintys JAV karinių oro pajėgų kariai yra atsiuntę papildomus šešis naikintuvus, apie papildomų pajėgų atsiuntimą yra pranešusios Danija, Jungtinė Karalystė, Prancūzija. Lietuva yra pasiruošusi suteikti visą reikiamą priimančiosios šalies pagalbą atvykstančioms sąjungininkų pajėgoms, jei to prireiktų.

KAM

KODĖL AŠ STOJU Į ŠAULIŲ SĄJUNGĄ

Šiandien (*red.* – kovo 17 d.) su keliais kolegomis užpildžiau prašymą įstoti į Lietuvos šaulių sąjungos Vilniaus rinktinę. Noriu paaiškinti, kodėl tai padariau ir kodėl man tai atrodo svarbu.

Visų pirma – todėl, kad noriu, jog ir aš pats, ir mano vaikai laisvi gyventų laisvoje Lietuvoje. Jei šiai laisvei iškilns grėsmė, noriu kuo sugebu prisidėti, kad ji būtų atremta. Noriu šiuos savo sugebėjimus sustiprinti.

Šalies gynyba yra sisteminis reikalas. Tačiau Lietuva negali būti saugi, jei tai bus patikėta tik siauram profesionalų ratui. Lietuvos piliečiai tikrai gali prisidėti prie savo laisvės gynimo. Šaulių sąjunga, kaip pusiau karinė pilietinė struktūra, tam yra labai tinkama platforma, nes ji neįtraukia asmens į visiškai militarizuotą kariuomenės struktūrą, tačiau suteikia įgūdžių prisidėti prie šalies gynybos galimos agresijos atveju.

Kodėl apsisprendžiau

šiandien? Iš tiesų – reikėjo vakar. Tačiau šiandien tampa ypač akivaizdu, kad negalime gyventi iliuzijose, jog mūsų niekada niekas nepuls.

Kodėl būtent Šaulių sąjunga? Tie, kas nori sistemishiau ruoštis karybai, tikrai galbūt turėtų jungtis į Savanorišką krašto apsaugos tarnybą. Man asmeniškai Šaulių sąjunga atrodo priimtinesnė, nes tai labiau atitinka mano išgales.

Ar politikai neturėtų užsiimti kitkuo? Turėtų, ir užsiima kitais reikalais. Kaip ir visi žmonės. Buvimas šauliu – tai ne profesinė, o pilietinė veikla.

Man asmeniškai atrodo, kad svarbiausia politikų užduotis – padaryti, kad Lietuvoje būtų kuo geriau gyventi laisviems ir atsakingiems žmonėms. Tai svarbu ir dėl saugumo – tokie žmonės turės ką ginti, ir norės ginti savo tėvynę.

Politikai turi sudaryti sąlygas didesnei Lietuvos tarptautinei integracijai – kad daugiau užsienio valstybių

būtų suinteresuotos stabilumu Lietuvoje.

Galiausiai, politikai turi sudaryti tinkamą teisinę ir organizacinę aplinką šalies gynybai. Kokia ji turi būti – jau rašiau. Beje, tai ne visada susiveda tik į pinigų kiekį. Svarbu, kad pinigai būtų išleisti tikslingai ir protingai.

Tačiau politikai yra tokie patys piliečiai, kaip ir visi kiti. Viena vertus, vieną dieną jie gal užima atsakingas pareigas, kitą dieną – nebe. Pasirengimas krašto gynybai yra ilgesnis ir universalesnis dalykas. Be to, net atsakingas pareigas užimantis asmuo, kuris grėsmės atveju irgi turi priimti strateginius sprendimus, bus kur kas geriau pasirengęs tai daryti, jeigu žinos ir „iš apačios“, kaip veikia pilietinė gynybos sistema.

Ar Šaulių sąjunga yra gerai veikianti šiuolaikinė struktūra? Tai įvertinti man kol kas sudėtinga. Galbūt ši organizacija galėtų geriau prisistatyti ir labiau patraukti jaunimą, labiau akcentuoti ne tik karinio, bet ir informaci-

nio, kibernetinio pasipriešinimo būdus.

Galiausiai pats pasirengimas ginkluotam pasipriešinimui visada gali būti geresnis. Mano požiūris paprastas – aš nevertinu šios struktūros tobulumo. Aš siekiu prisidėti, kad ji kasdien būtų vis stipresnė.

Kaip sustiprinti? Pirmiausia – padėtų realus žmonių susitelkimas įvairiapusėms atakoms atremti. Pavyzdžiui, kibernetinėms ar propagandinėms. Nei informacinių technologijų, nei ryšių su visuomenę specialistų iš kariuomenės ar Vyriausybės tikrai nepakaktų, jei susidurtume su tokiais išpuoliais. Tikrai yra žmonių, kurie galėtų prisidėti prie didesnio saugumo šiais klausimais.

Kitas dalykas – skaitlingumas. Kuo visuomenės savi-

gynos organizacija gausesnė, tuo ji stipresnė. Trečia – realaus pasirengimo lygis. Apie tai man komentuoti kol kas anksti, bet, spėju, čia taip pat yra ką gerinti.

Galiausiai norėčiau pakviesti visus, kurie jaučia, jog gali bent minimaliai laiko skirti tam, kad reikalui esant pagal išgales prisidėtų prie Lietuvos gynybos – junkitės prie Šaulių sąjungos.

Kviečiu ir tuos, kurie vardan šalies ir laisvės gynybos norėtų patobulinti šaudymo įgūdžius, ir tuos, kurie vardan šių tikslų nori prisidėti atlaikant galimas kibernetines ar propagandines atakas. Esu tikras, kad Šaulių sąjungoje galės atsirasti atitinkamos kuopos. Smagu būtų prisiekti gausiame būryje.

Remigijus Šimašius,
Liberalų sąjūdžio vicepirmninkas, Seimo narys

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRO NAUJIENOS

Prasidėję metai Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui buvo turtingi svečių, gautų vertingų archyvų, pasirašytų bendradarbiavimo sutarčių.

LTSC sudarė bendradarbiavimo sutartį su Klaipėdos universiteto Humanitarinių mokslų fakultetu – kovo mėnesį ją pasirašė Čikagoje viešėjusi KU Humanitarinių mokslų fakulteto plėtros koordinatore Kristina Blockytė ir LTSC vykdomoji direktorė Kristina Lapienytė. Nuo šiol šios dvi įstaigos bendradarbiaus rengiant stažuočių programas, leidybos srityje ir keičiantis turima informacija.

Ir toliau tęsiasi LTSC bendradarbiavimas su University of Illinois at Chicago (UIC) Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Lituanistikos katedra, neseniai paminėjusia veiklos 30-metį. Ruošiami bendri projektai, katedros studentai padeda kataloguoti, skaitmeninti Centro archyvinę medžiagą.

LTSC prisidėjo prie Kristijono Donelaičio 300 metų gimimo metinėms skirtos meno parodos „Metų metai“ Čiurlionio meno galerijoje rengimo, pristatydamas turimus mūsų literatūros pradininko kūrinį leidinius. Tarp

jų – ir reti leidiniai, išleisti įvairiu laiku skirtingose spaustuvėse, vienas tokių, sulaukęs parodos lankytojų susidomėjimo – 1891 m. Tilžėje, Martyno Jankaus spaustuvėje, išleista „Metų“ pirmas dalis, „Pavasario linksmybės“. Yra žinoma, jog šio leidinio yra išlikę tik keli egzemplioriai.

Kovo 10 dieną sulaukėme svečių iš Vilniaus universiteto: mūsų archyvais domėjosi Filologijos katedros vedėja prof. Dainora Pociūtė-Abukevičienė, Komunikacijos fakulteto dekanas, docentas Andrius Vaišnys ir Komunikacijos fakulteto Medijų tyrimų laboratorijos vyriausiasis mokslo darbuotojas prof. Domas Kaunas. Jie skaitė pranešimus kovo 8 d. Čikagoje, Čiurlionio meno galerijoje vykusioje konferencijoje „Donelaičiui – 300“. Doc. A. Vaišnys mūsų svečių knygoje paliko tokį įrašą: „Dėkojame už galimybę pažinti LTSC fondus, jų turtingumą ir naudą. Kartu norisi pastebėti, jog jau dabar Lietuvos valstybė turėtų suteikti pagalbą pasirūpinant paveldo išsaugojimu (skaitmeninimu, aprašymu), kad šie turtai realiai išliktų kaip lituanistikos dalis tyrėjams ir švietėjams.“

Džiaugiamės tiesiai iš au-

Iš kairės: VU Komunikacijos fakulteto Medijų tyrimų laboratorijos vyriausiasis mokslo darbuotojas prof. Domas Kaunas, LTSC vykdomoji direktorė Kristina Lapienytė, archyvų direktorė Skirmantė Miglinienė, VU Komunikacijos fakulteto dekanas, docentas Andrius Vaišnys. *Loretos Timukienės nuotr.*

torių rankų gavę dovanų ką tik Lietuvoje išleistą knygą „Manėm, kad greit grįšim: 18 pokalbių apie pasitraukimą į Vakarus 1940–1944“. Jos sudarytojos – dr. Dalia Cidzikaitė, Laima Petrauskaitė VanderStoep ir Dalia Stakytė Anysienė. Knyga vainikavo dar 1995 m. JAV LB Kultūros tarybos pradėtą „Sakytinės istorijos“ projektą, kurio metu į magnetofono juostas įrašyti 65 pokalbiai. Šių pokalbių įrašai

yra saugomi LTSC. Knyga jau buvo pristatyta Čikagoje, kovo pabaigoje ji bus pristatoma ir Washington, DC.

LTSC kartis nuo karto praturtėja vertingais archyvais – neseniai mūsų fondus papildė praėjusių metų pabaigoje Anapilin iškeliavusio vieno iš Lietuvių operos Čikagoje įkūrėjų ir ilgamečio jos valdybos pirmininko bei jos nario Vytauto Radžiaus archyvas. A. a. Radžius priklausė Lietuvių

Fondui, ALTU’ui, ateitininkams, buvo kuopų valdybų pirmininkas, globėjas. Jis – vienas pirmosios JAV ir Kanados lietuvių dainų šventės bei pirmosios JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventės organizatorių, „Draugo“ dienraščio pirmojo puslapio redaktorius ir administratorius, ilgametis laikraščių „Lietuvių balsas“, „Dirva“ redaktorius, literatūrinių konkursų, renginių idėjų

(Nukelta į 7 psl.)

TIES UPIŲ TĖVU NEMUNU IR ... DUBYSĄ

(Generolo Jono Žemaičio-Vytauto kovos takais)

Petras Girdzijauskas

IV.

Kartu su Simu slėptuve naudojosi jo sesuo Elena ir jaunas partizanas Juozas Žagaras-Girdenis. Germantas paskyrė Simą prezidento apsaugininku. Po nesėkmingo mėginimo susitikti su Pietų Lietuvos Nemuno srities vadais ir persikelti žiemoti į Nemuno sritį, prezidentą J. Žemaitį gruodžio aštuntą dieną ištiko insultas ir dalinis paralyžius. Per žiemą J.Žemaitis gulėjo be medicininės pagalbos. Pavasarį surasta med. seselė Marytė Žiliūtė prezidentą slaugė ištisus metus. 1953 m. pavasarį jo sveikata pagerėjo ir jis toliau ėjo prezidento pareigas.

1953-05-30 po serijos čekistinio smurto, klastos, apgaulės ir preparatinių priemonių panaudojimo prieš J. Palubecką-Simą, kitus partizanus ir jų rėmėjus, prezidentas Jonas Žemaitis Šimkaičių miško būstinėj buvo paimtas nelaisvėn.

Mūsų džipas rieda atgal dulkėtu vieškelio iki Šimkaičių, o ten jau asfaltas. Toliau riedame į Vadžgirio bažnytkaimį (XIII a. Priklausė Karšuvos sričiai, jau buvo apgyvendintas.

Kryžiuočių puolimo laikais 1307 m. šios srities centras buvo Bebirvaitės pilis. Po mūsų buvo apleista, ten po klevais ilsisi mano tėvai, seneliai ir proseneliai, Neilos seneliai, Vilijos ir Luko proproseneliai... Man po klevais visi savi. Einu pasisveikinu, pasikalbu ir su buvusiais kaimynais.

Toliau Kęstutėnų pergalių ir netekčių vieškelis. Jis tęsiasi nuo vadžgirkelio per upelius Bebirvą ir Šaltuoną per Paupio (Perkūnkiemio) miestelį iki Viduklės.

Riedame nuo asfaltuoto Vadžgirkelio vėl dulkėtu vieškelio. Dešinėje Vadžgirio kaimas. Grįžę okupantai šešis kaimo vyrus suagitavo, įdavė šautuvus, įkūrė Vadžgiryje sribyną. Jie sumanė šaudydami į Šaltuonos vandenį pažvejoti. Išgirdo Lydžio rinktinės kuopos vadas Bitinas. Išsivedė Vadžgirio žvejus iš Šaltuonos ir daugiau jų niekas nematė. Suvis nunyko ir Vadžgirio sribynas.

Bebirvos lankoj ant vieškelio buvo surinkti pirmosios

okupacijos tremtiniai atsidūrė Sibire. Kitapus upelio dešinėje vieškelio mano gimtieji namai.

Stoviu buvusio mūsų ūkio kieme (dabar išlikęs tik gimtasis namas), kuriame beveik prieš septynis dešimtmečius čia kas rytą ir popiet, grįžę iš apkasų pailsėti, rikiavosi Wermachto kuopos kareiviai patikrinimui. Man, su vyresniu broliu (jam keturiolika, man dvylika) buvo laikas, kai kareiviai buvo vienoje vietoje, o mudu galėjome slėptuvėje pamaitinti keturis dvidešimtmečius besislepiančius nuo „Feldengendarmerie“ ir nuo surikiuotų kareivių ir jų karininkų. Ūkinis pastatas už rikiuotės nugarų ir tiesiai prieš akis karininkams. Mes jau supratome, kad vaikstome skustuvo ašmenimis, bet kitos išeities nebuvo. Toks buvo tėvo sprendimas. Jis buvęs kareivis, kariavęs apkasuose, tuos žaidimus geriausiai žinojo. Beveik pusė kareivių „Hitlerjungenai“ žaidžia tikrą karą su tikrais šautuvais. Jie tik keliais metais vyresni už mudu, bet suirzę, tuoj pat šaudo tikrais šoviniais. Tuos jų įpročius geriausiai žino „Untis“, besislepiančiųjų vyresnysis. Jis bevalgydamas paaiškina ir man, nes mano pareiga su paviržiu lįsti per ankštą slėptuvės angą, visai be triukšmo, o gavus ženklą, kad

galima grįžti, indus grąžinti į virtuvę.

Mes juos išsaugojom nuo Wermachto. Po reokupacijos Untis su Mykolu išėjo pas „Aidą“ į Laisvės Gynėjų kuopą Karšuvos girioje. Jis žuvo pirmąją vasarą per Jonines. Mykolas buvo iš kitur, todėl Aidą per mūsų kraštą reikėjo lydėti man.

Ar jis prisiekęs? Pasiteiravo Aidas Mykolo. „Nežinau, jis, prasistumdamas pro vokiečių kareivius, mus slėptuvėje maitino.

Prisaikinsiu grįždamas, Lapgirinėje, kartu su kitais, jis taps Laivės Gynėjų kuopos kareiviu, – užbaigė Aidas ir mes nužingsniavome.

Dėde Petrai, kodėl pablyškai, gal tau negera? - Pasiteiravo Vilija. - Viskas gerai man, o svarbiausia ir jums. Matot prieš septynetą dešimtmečių šitoj vietoj buvo labai negerai. Tai sunkūs prisiminimai...

Liekna kaip liepaitė Vilija man priminė išlanką kaip liepą Pušnierių Vincikę paduodančią stiklinę tėviškos vandens generolui Raštikiui su grakščiu kniksiuku, tarsi gimnazistė gimnazijos direktoriui. Generolas, užkasęs savo kardą ūkiniame pastate, slapta išėjo per Karšuvos girios liūną kūrindas į Vakarus, taip

ir negrįžęs pakelti kardo už Tėvynės ir savo garbę. Mes vaikai likome vaikščioti skustuvo ašmenimis. Ar įleis šaknis grakšti, protinga Liepaitė šitoj (ar savo močiutės) tėviškėj. Ar pagirdys šaunų Lietuvos karininką skaidriu tėviškos vandeniu? Tai Lietuvos išlikimo klausimas.

Ažuolai, menantys karaliaus Vytauto didybės laikus, už mūsų nugarų. Tada virš jų buvo tik mėlynas dangus. Todėl jie ir karaliai. Mes dažnai vaikščiodami skustuvo ašmenimis ir drauge su Brazdžioniu kartojome:

Ir tarė dangūs: - Ažuole, stovėk, kai vėtros plėšys, Ir nesudrebėk, kai duobkasiai ateis iškast tavęs - Manų skliautų Apvaizdoje tu amžiais čia stovėsi, Kas neš mano kalvarijas, tas mano šventę švęs!

Ar stovės Vilija amerikoniška ir lietuviška liepaite, ar nesudrebės kai vėtros plėšys tėviškę?..

Kairėje – generolo Raštikio adjutanto kpt. Juozo Pušnierių Trakutyje per visas okupacijas veikė rezistentų slėptuvės, ginklų sandėliai, Kęstučio apygardos ir Jūros srities štabai. Jų okupantai neaptiko. Kaimiečiai paslaptis nuo okupantų išsaugojo.

(Bus daugiau)

„LaBas“, BŪSIMIEJI LIETUVIŠKOS BENDRUOMENĖS NARIAI

Laima Apanavičienė

Čikagoje ir jos apylinkėse 2000 m. surašymo duomenimis gyvena 87,294 lietuviai. Tai tikrai nemažas būrys. Ką jie žino apie JAV lietuvių bendruomenę, ar dalyvauja jos veikloje? Ne paslaptis, kad daugelis lietuvių, ypač jaunoji karta, joje ne tik nedalyvauja, bet net nėra susipažinę su lietuviškos bendruomenės veikla. Tai gerai jaučia ir dabartinė JAV LB Krašto valdyba, nutarusi suruošti renginį, kurio tikslas – ne tik supažindinti su pačia bendruomene bei jos darbais, bet ir pamėginti pritraukti į savo lietuvišką šeimą jaunus žmones. Tad 2014 m. kovo 22 d., šeštadienį, valdyba pakvietė į JAV LB popietę „LaBas“ Jaunimo centre, Čikagoje. Popietę vedė JAV LB KV pirmininkė Sigita Šimkuvienė ir Kęstutis Daugirdas. Pristatę dalyvavusius svečius – Lietuvos Respublikos generalinį konsulą Čikagoje Marijų Gudyną, JAV LB Krašto valdybos ir JAV LB tarybos narius, JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkę Birutę Kairienę, Lietuvių fondo valdybos pirmininką Arvydą Tamulį – vedėjai pakvietė ir esančius salėje dalyvius susipažinti bei prisistatyti.

Susirinkusiuosius pasveikino LR generalinis konsulas Čikagoje M. Gudynas. Jis pasidžiaugė gražia lietuviška veikla šioje Atlanto pusėje ir palinkėjo ne tik renginio dalyviams, bet ir visai JAV lietuvių bendruomenei neprarasti ryžto, žengiant jau pramintais takais ir, žinoma, ieškoti naujų veiklos sričių.

Kad JAV lietuvių darbus įvertina ir Lietuva, rodo ir tai, jog mūsų bendruomenės narė Indrė Tijūnėlienė 2014 metais tapo Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalia „Tarnaukite Lietuvai“ laureate. Lietuvos vaikų globos būre-

lio „Saulutė“ steigėja ir vadovė apdovanota už filantropinę veiklą, ypač jaunųjų kūrėjų skatinimą ir rėmimą. Indrė apdovanojimui pasiūlė JAV lietuvių bendruomenė. Smagu, kad jos ir visų Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė“ narių ilgametis darbas įvertintas ne tik mūsų bendruomenėje, kad jo svarbą supranta ir Lietuva. Tad Indrei, tą popietę apdovanojai gėlėmis, susirinkusieji negailėjo plojimų.

Renginio metu buvo pristatytas vadovėlis „Kas yra JAV Lietuvių Bendruomenė?“ Šiame vadovėlyje jo sudarytoja, JAV LB tarybos prezidento sekretorė, Michigan apygardos pirmininkė Janina Udrienė pasakoja apie JAV LB struktūrą, knyga iliustruota nuotraukomis.

Apie JAV LB Vidurio Vakarų apygardos veiklą trumpai papasakojo jos pirmininkė Birutė Kairienė. Ji taip pat pristatė salėje esančius šios apygardos apylinkių pirmininkus: Marquette Park apylinkės - Aušrelę Sakalaitytę, buvusią Brighton Park apylinkės ilgametę pirmininkę Salomėją Daulienę, Cicero apylinkės - Birutę Zalatorienę, ilgametę East Chicago apylinkės pirmininkę Birutę Vilutienę.

Smagiai visus nuteikė Lietuvių klubo, veikiančio Lane Tech College Prep High mokykloje Čikagoje, pasirodymas. Klubą savo amerikietiškoje mokykloje įsteigė Gabrielė Bieliauskaitė, buvusi Čikagos lituanistinės mokyklos mokinė. Įdomu tai, kad pati būdama lietuvaitė, Gabrielė sugebėjo savo mokslo draugus amerikiečius suburti į klubą. Reikėjo pamatyti, kaip jie šoko lietuviškus šokius! Po jų pasirodymo susirinkusieji plojo jiems atsistoję, šaukė: „Bravo“.

LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė ir JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė informacijai Loreta Timukienė (pirma iš dešinės) su Lane Tech College Prep High mokyklos Lietuvių klubo šokėjais. *Dalios Kavaliauskienės nuotr.*

Po smagaus jaunimo pasirodymo programą tęsė JAV LB KV pirmininkė S. Šimkuvienė, papasakojusi apie Lietuvių išeivijos studentų stažuočių (LISS) programą jaunimui. JAV lietuvių jaunimo sąjungos atstovė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos narė Giedrė Kazlauskaitė pakvietė į Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimą, vyksiantį liepos 10–14 d. Lietuvoje, Visuomenės harmonizavimo parke.

Šiomet – Šeimos metai, tad nieko nuostabaus, kad JAV LB KV Religinių reikalų tarybos pirmininkas kun. Gintaras Jonikas savo pranešimui pasirinko šeimos temą. Pranešime „Šeimos reikšmė tikėjimo kelyje“ jis pabrėžė šeimos svarbą, vedant jaunąjį žmogų tikėjimo keliu.

Besidomintys spauda tikriausiai jau pastebėjo informatyvų ir gražiai leidžiamą JAV LB leidinį. Apie šį ir kitus LB leidinius kalbėjo JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė informacijai Loreta Timukienė, o JAV LB Krašto valdybos pirmininkė S. Šimkuvienė pristatė šiandieninę JAV LB veiklą ir trumpai

pasidalino planais rytojui.

Susitikimo metu vyko ir pokalbių knygos „Manėm, kad greit grįšim: 18 pokalbių apie pasitraukimą į Vakarus 1940–1944“ (sud. Dalia Stakytė Anysienė, Laima Petrauskaitė VanderStoep, dr. Dalia Cidzikaitė) sutiktuvės. Knygą pristatė dr. D. Cidzikaitė ir leidyklos „Aukso žuvis“ direktorė Sigita Pūkienė.

Viso renginio programa buvo labai informatyvi, o programos pabaigoje susirinkusiųjų laukė viktorina „LaBas“. Geriausiai atsakiusius į viktorinus klausimus – konsulą M. Gudyną ir laikraščio „Amerikos lietuvis“ redaktoriaus Broniaus Abručio šeimą – vakaro rengėjai apdovanojo DVD filmu apie 2012 m. Boston, MA vykusią šokių šventę.

Koks renginys be koncerto? Susirinkusieji negailėjo plojimų dainų atlikėjui Rimantui Pažemeckui su dukra Kotryna Pažemeckaitė bei Kęstučiui Daugirdui ir jo draugams, atlikusiems muzikinę programą.

Popietės svečiai po koncerto skirstytis namo nesukbėjo. Vaišinosi bendrovės

„Lithuanian Plaza Bakery and Deli“ (savininkė Vanda Morkūnienė) užkandžiais ir bendrovės „Food Depot International“ (savininkė Angelė Kavakienė) saldumynais, sustoję būreliais diskutavo.

Tai pirmasis toks pažintinis JAV LB KV renginys. Esu tikra, kad tokių renginių trūksta. Dabar lietuviai nebegyvena vienas šalia kito, jie išsibarstę ne tik po plačiąją Ameriką. Net ir gyvendami vienoje kurioje valstijoje, jie negyvena būryje. Daugelis, ypač neseniai atvykę, vis dar mano, kad jiems lietuviškos bendruomenės nereikia, o kita dalis iš viso nežino apie LB egzistavimą. Tad sveikintinas JAV LB KV noras plačiau supažindinti JAV gyvenančius lietuvius su savo veikla. Tiesa, tai nebus lengvas darbas, manau, kad reikės ne vieno tokio renginio ir kitose valstijose, tačiau esu įsitikinusi, kad pamažu mūsų tautiečiai jungsis į lietuvišką veiklą ir supras, kad ten, kur jie susiburs, gyvenimas taps prasmingesnis ir įdomesnis. Linkiu Krašto valdybai nenuleisti rankų ir sulaukti kuo daugiau naujų narių.

Bendradarbiavimo sutartį pasirašė Klaipėdos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto plėtros koordinatore Kristina Blockytė (k.) ir LTSC vykdomoji direktorė Kristina Lapienytė.

Loretos Timukienės nuotr.

(Atkelta iš 6 psl.) LITUANISTIKOS...

autorius ir organizatorius. A. a. Radžiaus archyvas iš tiesų svarbus išeivijos muzikos istorijai – jame gausu muzikos įrašų, lietuviškų renginių nuotraukų, plokštelių, įvairių dokumentų. Tačiau bene didžiausios svarbos dokumentai – Čikagos lietuvių operos protokolai, susirašinėjimas – liudijantys turtingą išeivijos visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo istoriją.

Kita ne mažiau vertinga dovana – a. a. kunigo Avydo Žygo bei jo tetos a. a. Laimos Janinos Žygaitės-Vaičiūnienės ir jos vyro, žurnalisto a. a. Jono Vaičiūno, archyvai:

rankraščiai, laiškai, užrašai, dokumentai, meno kūriniai, knygos, garso įrašai. Juos centrai dovanojo Žygų giminačiams. Laima Vaičiūnienė dosniai rėmė lietuvišką spaudą ir veiklą, buvo „Lietuvių balso“ spaudos bendruomenės narė bei Draugo fondo narė, priklausė lietuvių organizacijoms. Tarp gautų dokumentų – ir Jono Vaičiūno mamos, poetės, publicistės, pedagogės, veiklios skautės Juozės Augustaitytės-Vaičiūnienės (1895-1974) kūryba, knygos, laiškai, nuotraukos.

LTSC pasipildė diplomato, žinomo lietuvių išeivijos vertėjo, lietuviškos kultūros

puoselėtojo, publicisto Povilo Gaučio archyvu, kurio didžiąją dalį sudaro jo rankraščiai ir knygos.

Sėkminga Centro veikla sunkiai įsivaizduojama be bendradarbių pagalbos bei Lietuvių Fondo ir aukotojų paramos – už ją esame nuširdžiai dėkingi. Norintys sužinoti daugiau apie LTSC veiklą ir besidomintys mūsų turimais archyvais informaciją gali rasti tinklalapyje <http://www.lithuanianresearch.org/> ir LTSC puslapyje Facebook'e www.facebook.com/pages/Lithuanian-Research-and-Studies-Center

LTSC informacija

Lietuvos Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius (k.) su Vokietijos užsienio reikalų ministru Frank-Walter Steinmeier Berlyne. *EPA-ELTA nuotr.*

EUROPOS REAKCIJA Į RUSIJOS AGRESIJĄ STIPRĖJA

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius kovo 20 dieną Berlyne su Vokietijos užsienio reikalų ministru Franku-Walteriu Steinmeieriu aptarė įvykius Ukrainoje ir pabrėžė vieningo, aiškaus ir stipraus tarptautinės bendruomenės ir, visų pirma, Europos Sąjungos atsako svarbą. „Rusijos Federacijos agresija kelia grėsmę visai pokario sistemai. Situacija Ukrainoje ir toliau lieka kritiška. Reikia tikslinių sankcijų, nukreiptų prieš konkrečius Rusijos pareigūnus, lėmusius šiuos sprendimus“, – teigė L. Linkevičius.

Ministrai sutarė, kad būtina užtikrinti tarptautinių stebėtojų buvimą Ukrainoje siekiant

užkirsti kelią tolesniems neramumams. Pasak Lietuvos ministro, šiuo metu siekiama sutarti dėl Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) misijos, bet, jei nepavyks, ES gali pradėti savo misiją.

L. Linkevičius Vokietijos kolegai padėkojo už Vokietijos paramą Lietuvai siekiant 2015 metais įsivesti eurą ir tapti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) nare.

Ministras Berlyne taip pat susitiko su Federalinės Kanclerės patarėju užsienio ir saugumo politikos klausimais Christophu Heusgenu,

Bundestago Užsienio reikalų komiteto pirmininku Norbertu Röttgenu ir Federalinės vyriausybės koordinatoriumi bendradarbiavimui tarp visuomenių su Rusija, Centrine Azija ir Rytų partnerystės šalimis Gernotu Erleriu.

Visuose vizito Vokietijoje metu vykusiuose susitikimuose vyravo platus sutarimas dėl įvykių Ukrainoje vertinimo ir griežtos ES reakcijos būtinumo. Lietuvos diplomatinės vadovas taip pat dalyvavo Friedricho Eberto fondo surengtoje diskusijoje „Krymas – Europos žemėlapiu perbraižymas? – iššūkiai ES”.

LR URM

NATO STIPRINS PAJĖGAS LENKIOJE IR BALTIJOS ŠALYSE

Baltieji rūmai paskelbė, kad JAV planuoja kartu su kitomis NATO šalimis sustiprinti savo sausumos ir jūrų pajėgas Rytų Europoje, ypačingą dėmesį skiriant Lenkijai, Lietuvai, Latvijai ir Estijai, o toks žingsnis būtų karinio aljanso atsakas į Rusijos intervenciją Ukrainoje.

Šių NATO planų detalės tebėra derinamos – įskaitant tose šalyse numatomų dislokuoti pajėgų dydį.

Tačiau panašu, kad ketinama ne smarkiai padidinti JAV karinio dalyvavimo šiame regione, o veikiau pademonstruoti simbolinį palaikymą NATO narėms, turinčioms sienas su Rusija.

B.Obamos patarėjas nacionalinio saugumo reikalams Ben Rhodes sakė, kad NATO siekia užtikrinti „ilgalaikį dalyvavimą, siekiant padrąsinti mūsų sąjungininkus”.

Nors jis neįvardijo konkrečių šalių, kur gali būti pasiųsti papildomi ištekliai, patarėjas pažymėjo, kad JAV ypatingą dėmesį skirs pastangoms palaikyti Lenkiją ir Baltijos šalis.

Pasak B.Rhodes, šie klausimai bus sprendžiami per NATO susitikimą ateinančią savaitę.

B.Rhodes kalbėjosi su žurn

nalistais tuo metu, kai B.Obama išvyko į Romą iš Briuselio po susitikimo su NATO generaliniu sekretoriumi Anders Fogh Rasmussen, taip pat ES vadovais. Briuselyje paskelbtoje kalboje B.Obama pareiškė, kad Ukrainos krizė yra „išbandymo momentas” visam pasauliui.

B.Obama ragino europiečius susitelkti aplink karuose apgintus laisvės ir žmogiškojo orumo idealus, sakydamas, kad tuos idealus skelbiantys žmonės galiausiai triumfuos Ukrainoje.

Primindamas didžiąsias pasaulines priešpriešas praeitame šimtmetyje ir ankstesniais laikais, jis sakė, kad mūsų dienomis daugelis jaunų žmonių mato pasaulį, kuriame vyksta mažiau konfliktų ir geriau užtikrinama laisvė, lyginant su visais kitais istoriniais laikotarpiais. Tačiau prezidentas pažymėjo, kad šis faktas ne visuomet pakankamai įvertinamas.

B.Obama taip pat kvietė 28 NATO šalis vykdyti savo įsipareigojimus dėl kolektyvinio saugumo, kuris skatino klestėjimą dešimtis metų nuo Šaltojo karo pabaigos.

„Privalome niekada neužmiršti, kad esame kovos už laisvę ipėdiniai, – pabrėžė B.Obama, pridūręs, kad Ukrainos krizė neturi nei lengvų atsakymų, nei karinio sprendinio. – Tačiau šiuo metu privalome atremti iššūkį mūsų idealams, pačiai mūsų tarptautinei tvarkai – su tvirtybe ir pasišventimu.”

JAV žvalgyba Kongresui pranešė, kad Rusijos invazijos į Rytų Ukrainą tikimybė yra didesnė, nei manyta iki šiol. Taip pat neatmetama ir įsiveržimo į Baltijos šalių teritorijas galimybė.

Beveik 100 tūkst. Rusijos karių sutelkta prie Ukrainos sienų, pareiškė amerikiečiams aukšto rango Ukrainos gynybos pareigūnas, pateikdamas žymiai didesnius skaičius negu vertina JAV karo ekspertai. *LRT, ELTA*

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis prašo Seimo narių aktyviau bendrauti su Jungtinių Valstijų Kongresu, nes jo sprendimai yra tie, kurie gali lemti Lietuvos ateitį. Ambasadorius bendradarbiavimo su JAV parlamentu perspektyvas pristatė uždaramame Seimo Užsienio reikalų komiteto (URK) posėdyje. Po posėdžio Ž.Pavilionis sakė, kad kontaktai ir darbas su JAV lygiai tiek pat svarbus kaip ir prieš daugiau kaip dvidešimt metų, Lietuvos kelyje į nepriklausomybę. Pasak jo, Lietuva šiuo metu turi aktyvų dialogą su Europos Parlamentu, ir šiuo pavyzdžiu galėtų bendradarbiavimas būti plėtojamas su JAV parlamentu. Glaudūs santykiai su JAV gali lemti ne tik gynybos, bet ir ekonomikos, energetinės nepriklausomybės, pavyzdžiui, pigesnių dujų klausimus.

Jungtinės Valstijos kovo pradžioje papildomai atsiuntė šešis papildomus „F-15” naikintuvus Baltijos šalių oro policijos misijai sustiprinti, šalia keturių jau patruliuusių. Baltijos šalys neturi tinkamų orlaivių savarankiškai oro erdvės apsaugai, todėl NATO sąjungininkės rotuodamos siunčia savo lėktuvus ir karius. Papildomi naikintuvai buvo atsiųsti reaguojant į Rusijos agresiją Ukrainoje ir papildomą karinį aktyvumą Karaliaučiaus krašte.

Lietuvos užsienio reikalų viceministras Andrius Krivas kovo 25 dieną Kijeve surengtose politinėse konsultacijose aptarė Lietuvos paramos, ypač ekspertinės, Ukrainai galimybes, kovo 21 dieną pasirašius Europos Sąjungos ir Ukrainos Asociacijos susitarimo politinius skyrius. A. Krivas politinėse konsultacijose dalyvavo Ukrainos užsienio reikalų ministro pavaduotojo Danilo Liubkivskij kvietimu. Konsultacijose apsvarstyti Lietuvos ir Ukrainos veiksmai tarptautinėse organizacijose, ginant Ukrainos teritorinį vientisumą, suverenitetą ir nepriklausomybę. A. Krivas dar kartą patvirtino, jog Lietuva smerkia Rusijos įvykdytą suverenios Ukrainos teritorijos dalies Krymo okupaciją ir aneksiją.

Daug dėmesio skirta dvišaliams politiniams ir ekonominiams Lietuvos bei Ukrainos santykiams, aptartos abiejų šalių vadovų, kitų pareigūnų būsimų susitikimų darbotvarkės, apsvarstyti veiksmai, dar labiau įtvirtinantys abiejų šalių strateginę partnerystę. Vizito Kijeve metu Lietuvos užsienio reikalų viceministras pagerbė žuvusiųjų Maidane atminimą. A. Krivas taip pat susitiko su ES atstovybės Ukrainoje vadovu, JAV ambasadoriumi Kijeve, Ukrainos vyriausybės ir žiniasklaidos atstovais.

Kovo 12–20 dienomis Lietuvos kariai Norvegijos šiaurėje dalyvavo didžiausiose šiais metais NATO pratybose „Cold Response 2014” (liet. „Šaltas atsakas 2014”), kuriose treniravosi vykdyti kombinuotas bendras operacijas žiemos sąlygomis. Pratybose įgyta patirtis Lietuvos kariams svarbi kartu su sąjungininkais rengiantis ir Lietuvos gynybai.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius griežtai pasmerkė kovo 26 dieną Šiaurės Korėjos įvykdytą dviejų balistinių raketų paleidimą. „Tokie veiksmai kelia grėsmę taikai ir stabilumui ne tik Pietryčių Azijos regione, bet ir globaliam saugumui. Lietuva griežtai smerkia šią įžūlią provokaciją ir ragina Šiaurės Korėją griežtai laikytis visų Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijose įtvirtintų nuostatų ir įpareigojimų”, – pabrėžė L. Linkevičius. Dvi vidutinio nuotolio raketos buvo paleistos iš šalies teritorijos Rytų kryptimi ir nusileido Japonijos jūroje. Bandymas atliktas be jokio išankstinio pranešimo. JT Saugumo Tarybos rezoliucijos įpareigoja Šiaurės Korėją visiškai ir negrįžtamai nutraukti balistinių raketų programas ir pabrėžia, kad masinio naikinimo ginklų ir balistinių raketų programos kelia didelę grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui.

Lietuvos Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas sakė, kad Lietuvos partijos ketina įsipareigoti kasmet išlaidas gynybai didinti po 0,1 proc. BVP. Tokiu tempu NATO įsipareigojimą skirti 2 proc. BVP Lietuva pasiektų 2026 metais.

Prancūzija ir Danija pasiūlė savo naikintuvus sustiprinti Baltijos šalių oro policijos misiją, taip reaguodamos į Rusijos kaimynių nerimą dėl Maskvos įvykdytos Ukrainos Krymo regiono aneksijos. Jos seka Jungtinių Valstijų ir Didžiosios Britanijos pavyzdžiu - Vašingtonas jau atsiuntė šešis papildomus F-15 naikintuvus, o Britanija pažadėjo prisidėti „Typhoon” lėktuvais, kai gegužę oro policijos misiją iš amerikiečių perims Lenkija.

Rusijos veterinarijos tarnyba „Rosselchoznadzor” uždraudė trims šaldytus produktus Klaipėdoje kraunančioms bendrovėms įvežti gyvulinės kilmės produktus į Rusijos teritoriją. Pasak „Klaipėdos Smeltės” vadovo Rimanto Juškos, draudimas galioja jo bendrovei, „VPA Logistics” ir „Girtekai”. „Klaipėdos Smeltė” ir dar dvi Lietuvos krovos bendrovės sulaukė Rusijos sankcijų. Lietuvoje iš viso yra 20 šaldytuvų sandėlių, iš jų 7 yra Klaipėdos uoste, o 2 – Klaipėdos rajone. *ELTA, LR URM*

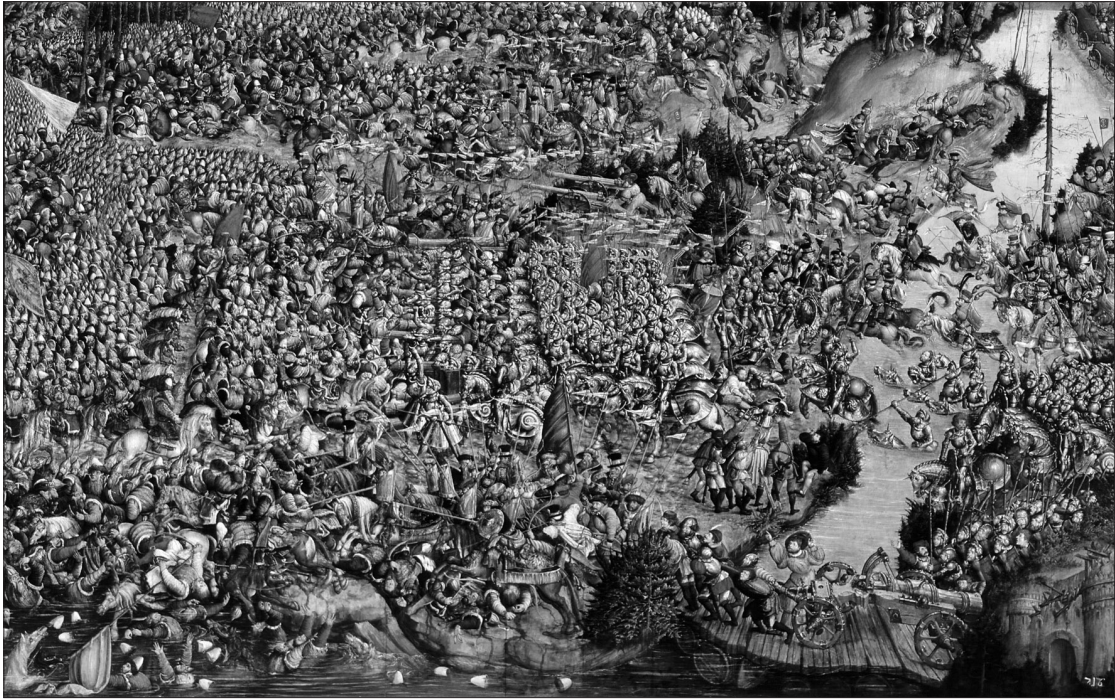
PRENUMERUOKITE DIRVA

DIRVA

LIETUVOS GAMTINIO KRAŠTO
LIETUVOS GAMTINIO KRAŠTO

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

ATIDARYTA ORŠOS MŪŠIO 500-ŪJŲ METINIŲ MINĖJIMO PARODA

Nežinomo dailininko paveikslas „Oršos mūšis”.

Lietuvos dailės muziejus Vilniaus paveikslų galerijoje atidarė Oršos mūšio 500-ųjų metinių minėjimo parodą „Oršos mūšis”. Ji veiks iki birželio 8 d. Ši edukacinė paroda parengta bendradarbiaujant su Vytauto Didžiojo karo muziejumi.

Parodą atidarė Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, parodos kuratorė Dalia Tarandaitė, koordinatorius Mindaugas Šapoka.

Mūšio jubiliejus

5 km į rytus nuo Oršos (šiaurės rytų Baltarusija) įvykusiame mūšyje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kariuomenė ir Lenkijos karalystės daliniai nugalėjo Maskvos Didžiosios Kunigaikštystės kariuomenę.

„Šiemet minime 500-ąsias Oršos mūšio metines. 1514 m. rugsėjo 8 d., per Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventę, 5 km į rytus nuo Oršos (šiaurės rytų Baltarusija) įvykusiame mūšyje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kariuomenė ir Lenkijos karalystės daliniai nugalėjo Maskvos Didžiosios Kunigaikštystės kariuomenę. Tai buvo įspūdinga pergalė, užimanti deramą vietą šalia Žalgirio ir Salaspilio mūšių pergalių, – pasakoja direktorius Romualdas Budrys

Šią progą Lietuvos dailės muziejus mini pristatydamas lankytojams išskirtinę edukacinę parodą „Oršos mūšis”. Oršos pergalę vaizduojantis paveikslas yra saugomas Varšuvos nacionaliniame muziejuje. Paveikslo originalo atvežti į Lietuvą nebuvo galimybės dėl kūrinio būklės ir dėl tapybos ant medžio lentos jautrumo klimato pokyčiams. Tačiau šio kūrinio kopiją verta pamatyti jau vien dėl ikonografijos, taip pat kūrinio turinį, sukūrimo aplinkybes ir kitas įdomias detales edukacinėje

medžiagoje atskleidžia išsamios parodos kuratorės Dalios Tarandaitės įžvalgos.

Oršos mūšis įvyko ketvirtąjo (dar vadinamo Dešimtmėčiu) Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės karo su Maskvos Didžiąja Kunigaikštyste metu. 1514 m. maskvėnai užėmė Smolenską, jiems pasidavė Mstislavlis ir Dubrovna. Tolimesnį kelią į Lietuvą saugojo dar Vytauto statyta Oršos pilis. Norėdamas sustabdyti priešo veržimąsi, Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Žygimantas Senasis sutelkė kariuomenę, kuriai vadovauti paskyrė Lietuvos didįjį etmoną Konstantiną Ostrogiškį.

Sumušė maskvėnus

Maskvėnų kariuomenę sudarė tik kavalerija. I.Čeliadninas ją išdėstė plačia juosta, tikėdamas lietuvius bei lenkus apsupti ir prispausti prie Dniepro.

K.Ostrogiškiui atžygiavus prie Oršos, kairiajame Dniepro krante savo pozicijas jau buvo užėmusi Ivano Čeliadnino vadovaujama maskvėnų kariuomenė. Priešo akivaizdoje Lietuvos ir Lenkijos kariai be nuostolių persikėlė per Dnieprą: kavalerija perbrido per iš ankstesnio žygio žinomą brastą, pėstininkai ir artilerija perėjo per Lietuvos inžinerinių dalinių pastatytą pontoninį tiltą.

Kariuomenę K.Ostrogiškis išrikiavo dviem linijomis. Pirmosios linijos centre, dengiami didelių skydų (pavezų), tvirtas pozicijas užėmė pėstininkai: ietininkai ir šauliai, taip pat ilgavamzdė lauko artilerija. Sparnus gynė lengvosios kavalerijos daliniai. Antroje linijoje, už pėstininkų, rikiavosi grėsmingiausia kariuomenės jėga ir pagrindinis armijos rezervas – sunkioji kavalerija. Į dešinę nuo centro, eglynėlyje, buvo parengta artilerijos pasala – tarp medžių

paslėpta dalis pabūklų ir pėstininkų (manoma, kad tai buvo pirmoji artilerijos pasala karo istorijoje).

Kautytes pradėjo „dešiniosios rankos” pulkas, kurį atrėmė lietuvių ir lenkų lengvoji kavalerija. Tada į mūšį stojo priešakinis pulkas, tačiau jam nepavyko pramušti skydais prisidengusių pėstininkų. „Kairiosios rankos” pulkui susirėmus su lietuvių ir lenkų husarais, panašiai kaip Žalgirio mūšyje, buvo panaudotas apgaulingo atsitraukimo manevras. Patikėję, kad lietuviai traukiasi, maskvėnai puolė vyti ir buvo atvilioti prie miškelyje paslėptos artilerijos. Nuaidėjus pabūklų šūviams, lietuviai ir lenkai puolė visu frontu. Maskvėnai buvo visiškai sumušti.

Žinia apie pergalę greitai apskriejo Europą. 1514–1515 m. buvo parašyta daugiau nei dešimt Oršos mūšį apdainuojančių poetinių panegirinių tekstų. Pergalė buvo įamžinta ir dailės kūriniuose.

Parodos kuratorės Dalios Tarandaitės mintim, „vienas iš garsiausių Oršos pergalę vaizduojančių paveikslų yra saugomas Varšuvos nacionaliniame muziejuje. Netrukus po mūšio jis buvo nutapytas ant medžio lentos (165x262 cm) nežinomo, tikriausiai Luko Kranacho Vyresniojo dirbtuvėje išsilavinimą gavusio dailininko.

Seniausias batalinio žanro kūrinys

Tai seniausias išlikęs Lietuvos ir Lenkijos istorijos epizodą vaizduojantis batalinio žanro kūrinys. Be to, jis nėra vien tik dailininko vaizduotės vaisius. Kūrinio autorius puikiai žinojo Oršos mūšio lauko topografiją, kariuomenių išsidėstymą, svarbiausius mūšio etapus, abiejų pusių karių aprangą ir ginkluotę, portretiškai pavaizdavo net svarbiausius mūšio vadus.

15min.lt

KULTŪROS KRONIKA

Kovo 27-oji – tarptautinė teatro diena. Ta proga Lietuvos statistikos departamentas skelbia statistinę informaciją apie šalies teatrus. 2013 m. Lietuvoje buvo 40 teatrų, iš jų 13 valstybinių. Susidomėjimas teatru auga. 2013 m. šalies teatruose apsilankė 1 052 mln. žiūrovų, kas sudarytų 36 proc. šalies gyventojų. Tai 19 proc. daugiau nei 2012 m. Kino teatruose ir muziejuose lankytasi dažniau nei teatruose. 2012 m. muziejuose lankytasi dukart dažniau nei teatruose – 2 716 mln. kartų, o kino teatruose – triskart – net 3 049 mln.

Lietuvos teatruose buvo parodyti 4922 spektakliai – vidutiniškai po trylika spektaklių kasdien. Spektaklių skaičius kasmet kinta nežymiai. 2013 m. šalies teatruose pristatytos 115 spektaklių premjeros. 2013 m. valstybinių teatrų pagrindinės salės buvo užimtose 70 proc. Šalies teatruose buvo parodyti 4922 spektakliai – vidutiniškai po trylika spektaklių kasdien. Pastaruosius penkerius metus teatrų pajamos už parduotus bilietus augo. 2013 m. teatrai už parduotus bilietus gavo 23 065 mln. pajamų, arba 17 proc. daugiau nei 2012 m. Teatrų bilietų kainos 2013 m. gruodžio mėn., palyginti su 2012 m. gruodžio mėn., išaugo 1 proc. Kaip ir apsilankymų skaičiumi, teatrai nusileidžia kino teatrams pajamomis už parduotus bilietus beveik dvigubai (2012 m. kino teatrai pardavė bilietų už 40 552 mln. Lt).

2011 m. visuotinio gyventojų ir būstų surašymo duomenimis, šalyje dirbo 431 profesionalus aktorius ir buvo 460 kino, teatro ir susijusių sričių režisierių ir prodiuserių. Teatro aktorius ir režisierius rengia trys šalies universitetai ir viena kolegija. 2013 m. universitetuose vaidybą studijavo 212 studentų, režisūrą – 55, estrados meną – 39, o teatro studijas pasirinko 7 studentai. 2012 m. vaidybą studijavo 200 studentų, estrados meną – 43, o režisūrą ir teatro studijas – 80 studentų. Kolegijose 2013 m. pramoginį scenos meną ir muzikinį teatrą studijavo 38 studentai.

Kauno kamerinis teatras atšaukė planuotą kelionę į tarptautinį festivalį Rusijoje. Tai LRT naujienų tarnybai patvirtino pats teatro meno vadovas **Aleksandras Rubinovas**.

Lietuvos rusų dramos teatras, vadovaujamas režisieriaus Jono Vaitkaus, atsisakė vykti į Sankt Peterburge rengiamą teatrų festivalį. Taip teatro kolektyvas nusprendė sužinojęs, kad festivalį organizuoja Sergej Šubo - jis vienas iš pasirašiusių Rusijos kultūros ministerijos laišką, palaikantį Maskvos veiksmus Ukrainoje.

Lietuvos Kultūros ministras Šarūnas Birutis teigia, kad menas ir politika negali eiti kartu, todėl palaiko J. Vaitkaus vadovaujamo Lietuvos rusų dramos teatro spendimą nevykti į teatro festivalį Sankt Peterburge. „Festivalio vadovas labai aiškiai politizuoja situaciją, palaikydamas Rusijos prezidento veiksmus Ukrainoje. Tuomet pats festivalis tampa palaikančiu šiuos veiksmus. Teatras pasielgė absoliučiai teisingai neremdamas vienos pusės”, — radijui „Laisvoji banga” sakė Š. Birutis.

Atviru laišku atsisakęs vykti į teatrų festivalį Sankt Peterburge, režisieriaus J. Vaitkaus vadovaujamas Lietuvos rusų dramos teatras sulaukė atsakomosios reakcijos: „Ambasada atšaukė mūsų kelionę į Smolenską”, - radijui „Laisvoji banga” sakė teatro vadovas. Savo naujausią spektaklį „Eugenijus Oneginas” kolektyvas turėjo vaidinti ir šiame mieste, tačiau dabar gastrolės į Rusiją apskritai atšaukiamos. „Negi teatro atvykimas toks baisus, kad tokios šalies vadovui būtų verta šitaip žaisti. Matyt, kad vadas silpnas”, - užuominomis kalbėjo J. Vaitkus. Režisierius teigė, kad rasti Sergej Šubo, teatro „Baltijos namai” („Baltijskij dom”) direktoriaus, pavardę tarp Rusijos kultūros veikėjų, pateisinančių Krymo okupaciją, jam buvo visiškai netikėta: „Iš jo pusės - tai ne itin etiška. Mes esame bendradarbiai, kartu dalyvaujame įvairiose projektuose. **Kartu kristalizavome ir šio festivalio idėją**”, - teatro „Baltijos namai” direktoriaus, organizuojančio festivalį „Sutikimai Rusijoje”, poelgi komentavo J. Vaitkus. Kalbėdamas apie festivalio svarbą, kūrėjas pasakojo, kad šiame festivalyje dalyvauja dauguma postsovietinių šalių rusų dramos teatrų, atrenkami ir rodomi geriausi jų spektakliai:

„Suvažiavę kalbamės apie rusų kalbos, literatūros, sceninės kalbėsenos problematiką teatre. Problemų yra daug. Todėl manau, kad „Baltijskij dom” vadovo poelgis truputį perbraukia visus gražius jo žodžius, pažadus, intencijas”, - tęsė J. Vaitkus. Šiame Sankt Peterburgo teatre iki šiol režisierius yra statęs tris spektaklius, Lietuvos rusų dramos teatras vaidinti čia vyksta kasmet. „Pajutau, kad aš ir teatras negalime dalyvauti festivalyje, kai dėl tokių veiksmų nėra nei tariamasi, nei pranešama teatro žmonėms, juolab kai jame dirba įvairių tautybių aktoriai. Pasiųstas laiškas yra ženklas, kad giname vertybes, kurių pagrindu festivalis buvo įkurtas: draugystę tarp rusų teatrų, toleranciją”, - teigė Lietuvos rusų dramos teatro vadovas.

LRT, ELTA

RŪTA SAKIENĖ

(1925-2014)

Šių metų pradžioje Los Angeles lietuviai neteko vienos iš paskutiniųjų žymių visuomenei atsidavusių veikėjų – Rūtos Sakienės.

Rūta Sakienė buvo tarpe iškilių Los Angeles žmonių: Lietuvos Respublikos garbės generalinio konsulo Vytauto Čekanausko, Antano Mažeikos, Leonardo Valiuko ir kitų tautinės pakraipos politinių veikėjų vardų. Buvo atsidavusi Tautinės Sąjungos politinei veiklai, talentinga žurnalistė, daug dirbo karitatyvinėse ir kultūrinėse organizacijose.

Rūta Svolkėnaitė Sakienė gimė 1925 metais Suvalkijoje, Jūrės miestelyje, verslininkų šeimoje. Pradėjusi mokslus Jūrėje, Rūta vėliau mokėsi ir brandos atestatą gavo Kauno Aušros Mergaičių gimnazijoje. Antrojo pasaulinio karo audroje su tėvais pasitraukė į Vokietiją. Kaip kalbėjo draugai per Rūtos paminėjimą, buvo labai gabi kalboms, jai Vokietijoje teko dirbti UNRRA įstaigose, šelpiant lageriuose įsikūrusius pabėgėlius nuo raudonojo maro. 1949 metais atvyko į Čikagą, kur gyveno ketverius metus. Čia susipažino su Petru Saku, išteikėjo ir, prelado Jono Kučingio paraginti, persikėlė į pietinę Kaliforniją, į Palm Springs vietovę. Kartu su vyru Petru vertėsi nekilnojamojo turto verslu. Ilgą laiką Rūta Sakienė ir jos vyras atsargiai ėjo į politinę kultūrinę veiklą. Vyro brolis Juozas Skačkauskas buvo vienas iš drąsiųjų Lietuvos karininkų, pasirinkusių kovą su komunistiniu okupantu, ir žuvo partizano didvyrio mirtimi netoli Šeduvos miestelio. Jo šeima buvo išstremta į Sibirą. 1985 metais po sunkios ligos mirė Petras Sakas. 1986 metais Rūta, kaip Tautinės Sąjungos vadovė, buvo įgaliota važiuoti į Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferenciją Londone. Ji dalyvavo Baltijos pavergtų tautų demonstracijose Amerikoje, Vokietijoje bei Austrijoje. Sulaukusi Tėvynės išsivadavimo, 1990 metais kartu su Tautinės Sąjungos veikėju dr. Povilu Švarcu dalyvavo Lietuvos Tautininkų Suvažiavime Vilniuje. Ji buvo Tautinės Sąjungos Lietuvoje atgimimo liudininkė. Tautinės Sąjungos valdybose išbuvo nuo 1979 metų beveik iki pat savo ligos. Ilgai dirbo LDK Birutės draugijoje, pirmininkės pareigose išbuvo net tris kadencijas. Priklausė Amerikos Lietuvių Tarybos ALT'o valdybai, Lietuvių žurnalistų valdybose, Tautinio kultūros fondo tarybai ir Tautos fondo centro valdybai. Ilgai dirbo BALF'ui, Lietuvos dukterų organizacijoms. Ji įsteigė Lietuvių protestantų sąjungą. Nepaprastai daug pastangų padėjo Los Angeles Tautinių namų priežiūrai ir išlaikymui.

Rūtos Sakienės gyvenimas buvo skirtas Tėvynės meilei, literatūrai, žurnalistikai, menui, draugystei su bičiuliais ir giminėmis. Ji buvo viena iš dosniausių rėmėjų lietuviškomis radijoms Los Angeles mieste, rėmė ir šelpė vienintelį tautinės krypties laikraštį „Dirvą”.

Aukas velionės prisiminimui buvo prašyta skirti spaudai, ypač „Dirvai” arba Lietuvos jaunimo fondui.

Regina Gasparonienė

GARBIOŠ ASMENYBĖS PRISIMINIMAS

Š. m. vasario 23 d., Los Angeles, California, Lietuvių tautinių namų viršutinėje salėje įvyko a. a. Rūtos Sakienės ir jos nuveiktų darbų paminėjimas. Jį surengė velionės pusbrolio dr. Povilo Švarco duktė Kristina Sheffler, padedama gausių velionės draugų ir gerbėjų. Velionės pageidavimu jis buvo paprastas. Todėl kvies-tinių svečių skaičius buvo ribotas, nors velionės veikla Los Angeles lietuvių bendruomenėje buvo labai plati: ji rėmė daug organizacijų, dirbo jose, turėjo plačias pažintis su jų vadovais.

Salė buvo skoningai papuošta. Ant baltomis staltiesėmis dengtų stalų dalyvių laukė vynas ir gardus, šiltas maistas. Prie jų buvę velionės artimi draugai, bendradarbiai ir organizacijų atstovai dalinosi įspūdžiais ir pagarbiai minėjo velionės nuopelnus lietuvybei. Šiai popietei vadovavo Daina Petronytė-Kasputienė. Visus pasveikinusi, ji išsamiai ir ryškiai nušvietė velionės Rūtos gyvenimą, jos plačią organizacinę veiklą: ji buvo Amerikos lietuvių tautinės sąjungos narė ir pirmininkė, Los Angeles lietuvių namų ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštienės Birutės draugijos narė, dirbo su Tautos fondu, Protestantų sąjunga, Mažosios Lietuvos draugija, Amerikos lietuvių kultūros fondu, buvo „Vilties” draugijos („Dirvos” leidėjos) vicepirmininkė.

Nuoširdų pagarbaus atminimo žodį tarė ir kiti organizacijų atstovai.

Šis paminėjimas savo paprastumu ir rimtimi tiksliai atspindėjo velionės pageidavimą. Rūta Sakienė buvo išskirtinė asmenybė, kurios nuveikti darbai gali būti pavyzdžiu visai Amerikos lietuvių bendruomenei. Šio rašinio autorius yra dėkingas velionei už jos glaudų bendradarbiavimą, jos įžvalgą ir jos patarimus. Nors jos sveikata jau buvo pašlijusi, ji visada džiaugdavosi mūsų telefoniniais pasikalbėjimais, dažnai išreikšdama viltį, kad dar norėtų atšvęsti „Dirvos” šimtmetį.

Algirdas V. Matulionis

*Mirtis pakirto buvusių
mūsų skyriaus pirmininkę*

A.† A. RŪTĄ SAKIENĘ

Drauge liūdėdami, užuojautą reiškiame visiems Velionės artimiesiems, draugams ir bendraminčiams. Ji grįžo ilsėtis Amžinybėje.

*Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos Los Angeles, CA
Skyriaus valdyba ir nariai*

*Žmogus – tik žemės svečias
Ir turi jis sugrįžt namo
Bet kaip sunku išleisti jį į kelią
Kuriuo negrįžta niekas niekados*

A.† A. VITAS V. KOKLYS

Mirė 2014 m. kovo 22 d., sulaukęs 80 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Marijampolėje, a. a. Apolonijos (Kondrotaitės) ir Artūro Koklių šeimoje. Gyveno Cave Creek, Arizona, anksčiau Cleveland, Ohio ir Hacienda Heights, California.

Priklausė Lietuvių Bendruomenei ir Lietuvių skautų organizacijai. Dirbo aviacijos srityje, Rohr Aircraft Corporation.

Nuliūdę liko žmona Jūratė Laikūnaitė; duktė Audra su vyru Robert Plummer – jų vaikai Evija, Kovas ir Vilija; sūnus Vainius su žmona Annette – jų vaikai Amber, Alexandria, Isabella ir Christian; seserys Danutė Dirvonienė, Dalė Lukienė, Lydia Vaitkienė; broliai Jonas Koklys ir a.a. Algimantas Koklys bei jų šeimos ir giminės Kanadoje ir Lietuvoje.

*Laidotuves tvarkė Hansen Desert Hills Mortuary,
Scottsdale, Arizona 602-944-1561*

A.† A. VITUI KOKLIUI

Mielam vyrui mirus, reiškiu gilią užuojautą mielai draugei, skautei, pamergei JŪRATEI, duktės AUDROS šeimai ir sūnaus VAINIAUS šeimai bei visiems giminėms ir artimiesiems.

Dar iš Vokietijos laikų Giedrė Kijauskienė

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 5 d., šeštadienį, 7 val. vakaro, vyks koncertas „**Do-Re-Mi**” šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje. Atlieka „Exultate” vaikų choras, Prisikėlimo parapijos jaunimo choras (Toronto) ir Kristina, ir Penketukas (Montrealis).

Gegužės 4 d., sekmadienį, 11:30 v. r. – Clevelando Lietuvių Bendruomenės metinis susirinkimas įvyks Šv. Kazimiero parapijoje.

GEGUŽĖS 18 d., sekmadienį ,1:00 p. p. Lietuvių namuose, „Gintaro” restorane, įvyks **Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos** 70-ųjų mirties metinių minėjimas.

Rengia Akademinis Skautų Sąjūdis, Clevelando skyrius.

BIRŽELIO 15 d., sekmadienį, 2:00 val. p. p. – Ekumeninės pamaldos už nuo Sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus. Minėjimas įvyks United Latvian Ev. Lutheran Church, 1385 Andrews Ave. Lakewood, OH.

Rengia Clevelando Baltiečių komitetas

BRAZILIJA

KILNUS SIEKIMAS

Š. m. šeštadienį, kovo 15 d., Brazilijos San Paulo mieste įvyko susirinkimas, kurio tikslas buvo sudaryti ir įtvirtinti naujas sąlygas, kad Pietų Amerikos lietuviškų bendruomenių nariai galėtų mokytis lietuvių kalbos ir kultūros įvairiose Lietuvos švietimo įstaigose. Susitikime, vykusiame Moemos rajone ką tik įsikūrusiame Lietuvos generaliniame konsulate Brazilijoje, dalyvavo generalinė konsulė Laura Guobužaitė, Švietimo ir mokslo ministerijos Užsienio lietuvių skyriaus vedėja Virginija Rinkevičienė, Švietimo mainų paramos fondo direktoriaus pavaduotoja Gražina Kaklauskienė, Vytauto Didžiojo Universiteto Tarptautinių ryšių tarnybos direktorė ir Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos atstovai – prelatas Edmundas Putrimas (jis yra ir Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienyje gyvenančių lietuvių sielovada) bei Juan Ignacio Fourment Kalvelis – Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininkas. Taip pat dalyvavo ir Generalinio konsulato nariai – Simona Janavičius Romero ir Andrius Pauga, Lietuvos Garbės konsulas Mendozoj Argentinoje, Jose Ernesto Lukšas kaip ir lietuviškų Brazilijos organizacijų atstovai – Waldemar Sidaravičius (Brazilijos lietuvių bendruomenė), Sandra Mikalauskas Petroff (žurnalas „Mūsų Lietuva” ir tautinių šo-

kių kolektyvas „Rambynas”) bei Rūta Balčiūnaitė (Brazilijoje gyvenanti lietuvių kalbos mokytoja ir lietuvių kalbos mokymui skirto interneto puslapio administratorė). Po susirinkimo, kuriame buvo aptarti įvairūs Pietų Amerikos lietuviškoms bendruomenėms išskylantys klausimai ir sunkumai, dalyviai buvo pakviesti į Salt teatrą pasižiūrėti pirmą kartą vykstančio tarptautinio San Paulo teatro festivalio dalyvio Oskaro Koršunovo spektaklio, pastatyto pagal Šekspyro pjesę „Hamletas”. Kovo 16 d. gausiam lietuvių bendruomenių ir kitų susidomėjusiųjų ratui buvo pristatytos studijų Lietuvoje galimybės. Sekmadienio rytą Vila Zelina lietuvių rajone esančioje Šv. Archangelo Mykolo mokykloje šeši Lietuvos fakultetai svečius supažindino su įvairiomis jų siūlomomis studijų programomis. Susitikimas baigėsi prelato Edmundo Putrimo lietuviškoje Šv. Juozapo parapijoje aukotomis šv. Mišiomis. O po jų, šv. Mišių dalyviai galėjo apsilankyti parapijos kieme surengtoje maisto mugėje ir pasivaišinti Kaziuko valgiais.

Juan Ignacio Fourment Kalvelis

EMIGRACIJA LIETUVOJE MAŽEJA

Pernai iš Lietuvos emigravo 38,8 tūkst. gyventojų, galutinius patikslintus duomenis pranešė Lietuvos statistikos departamentas.

Palyginti su 2012 metais, 2013-aisiais emigrantų skaičius sumažėjo 2,3 tūkst. (5,6 proc.).

FLORIDA

Užgavėnių pietūs. Kovo 2 d., sekmadienį, 1:00 val. p. p. Klubo valdyba surengė „Lašininio” pietus. Dalyvius maloniai nuteikė po salę vaikščiojantys ir riestainėlius dalinantys „Saulutės” mokiniai. Netrukus iš mažosios salės įžygiavo kaukėti „persirengėliai”. Jų eiseną buvo lydima triukšmingos puodų, dangčių ir kitokių „instrumentų” muzikos ir nuoširdaus publikos juoko. Tie mažieji kaukininkai rūpestingai vijo žiemą lauk ir skelbė, kad jau prasidės Gavėnios metas.

Kovo 11-osios paminėjimas Lietuvių klube. Kovo 11-oji, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena, Lietuvių klube buvo švenčiama kovo 9 d., sekmadienį. Šv. Vardo bažnyčioje buvo laikomos šv. Mišios už Lietuvą. Tautiečiai rinkosi į klubą, kur po pietų buvo paminėta ši brangi mums diena. Buvo pristatyta muzikinė DVD programa - koncertas, atliekamas Lietuvos studentų ir jaunimo chorų. Prieš koncertą Angelė Karnienė trumpai paminėjo šios dienos reikšmę mūsų valstybei. Prisiminė visus, kurie paaukoję didžiausią savo auką – gyvybę atnešė laisvę ir nepriklausomybę mūsų tautai. „Šiandien yra rimties diena, bet kartu ir džiaugsmo diena. Visoje Lietuvoje rengiami Kovo 11-osios paminėjimo suėjimai, koncertai. Ir mes šią dieną paminėsime, dėka Mečio Šilkaičio parengto DVD, išgirsdami pačius geriausius Lietuvos chorų, dainuojančius Lietuvos televizijoje Nepriklausomybės atgavimo šventėje”, – kalbėjo A. Karnienė.

Dalyviai, klausydami programos, grožėjosi mūsų jaunimu, dainuojančiu jautrias, patriotizmo kupinas dainas. Ne vienas nubraukė ir ašarą.

XIV Floridos lietuvių golfo turnyras. LR garbės konsulo Algimanto Karnavičiaus ir jo sudaryto komiteto surengtas jau keturioliktas Floridos lietuvių golfo turnyras praėjo labai sėkmingai. Suskridę iš įvairių JAV miestų, ir net iš Anglijos, lietuviai ir svečiai amerikiečiai golfininkai buvo pamaloninti puikiu oru ir

LINKĖJIMAI „DIRVAI”

Siunčiu prenumeratą ir linkiu daug metų arti dirvą!

Su pagarba

Bronė Taoras, Findlay, OH. Kovo 21, 2014

* * *

Gerbiamieji, siunčiu prenumeratos mokestį ir priedą.

Vis smagu skaityti „Dirvą” – randu labai įdomių straipsnių!

Tikiuosi, kad dar ilgai išsilaikys. Linkiu visiems darbuotojams ir ponui Redaktoriui sėkmės! Ir, aišku, p. Algirdui Matulioniui už tikrai nepailsamą darbą!

Su geriausiais linkėjimais
Aldona P. Noakaitė, W. Milton, NJ. Kovo 21, 2014

nuotaikingomis žaidynėmis, kurios prasidėjo vasario 27 d. ir baigėsi pagrindiniu turnyru kovo 3 d. „Pasisveikinimo” vakaras, šeštadienį, kovo 1 d., vyko Lietuvių klube, kur be puikių Angelės Straukienės parengtų vaišių, svečiai dar buvo pradžiuginti Klubo pramoginių šokių grupės „Ritmas”. Prie „kilniųjų gėrimų rūsio” smarkiai darbavosi Aurelijus Kilbauskas, malšinantis lietuviškais ir kitokiais gėrimais golfininkų ir svečių troškulį. Ant gražiai paruoštų stalų buvo išrikiuotos „silent auction” dovanos, kurios atnešė gražaus pelno. Girdėjosi golfininkų komentarai, kad šis „pasisveikinimo” vakaras, surengtas Lietuvių klube, buvo pats geriausias ir smagiausias. Gautame iš Aldonos Vaitys, „Vaiko Vartai į Mokslą” organizacijos, laiške rašoma: „...thank you for the check that we received!”

Velykinė mugė. Lietuvių klubo valdyba kviečia į Velykinę mugę, kuri vyks balandžio mėn. 17 d., ketvirtadienį, klubo salėje. Pradžiai 12 val., tęsis iki 3 val. p. p. Bus naminių sūrių, „velykinių bobų”, šakočių (iš Čikagos), gintarų ir visokių gėrybių bei įdomybių.

Velykų pietūs. Klubo valdyba rengia šventinius Velykų pietus klube Velykų sekmadienį. Pradžiai 2:30 val. p. p. Kaina asmeniui – 20 dol. Vietas rezervuoti pas Laimutę Alvarado, tel. 727-360-1064.

Susikūrė dainininkų

metais emigravusiųjų buvo Lietuvos piliečiai, jie sudarė 91,4 proc. visų emigrantų. Pernai iš Lietuvos išvažiavo 3,3 tūkst. užsieniečių, iš jų dauguma buvo Baltarusijos piliečiai (796), Rusijos (650) ir Ukrainos piliečiai (565).

Pernai į Lietuvą imigravo 22 tūkst. žmonių, daugumą jų (86,2 proc.) sudarė grįžę

„DIRVAI” AUKOJO

A.A. Rūtos Sakienės prisiminimui	
L. E. Aras, Thousand Oaks, CA	100
R. I. Bužėnas, Henderson, NV ..	100
J.Čekanauskas,	
Westlake Village, CA.....	100
J.Černius, Glendale, CA	100
B.Gricius, Agoura Hills, CA.....	100
J.Žukas, Santa Clarita, CA.....	100
A.Strazdas, Placentia, CA.....	85
F.Šiaučiuнас,	
Mississauga, CAN	80
A.Noakaitė, W.Milford, NJ	75
B.Taoras, Findlay, OH	50
A.A. Rūtos Sakienės prisiminimui	
G. R. Vitkus, Rancho Palos, CA..	50
A.A. Rūtos Sakienės prisiminimui	
A.Žemaitaitis, Santa Monica, CA	50
I.Dirda, Oak Lawn, IL	45
A.A. Rūtos Sakienės prisiminimui	
D.Kasputis, Pasadena, CA.....	25
I.Mickūnienė, Centerville, MA ...	25
R.Černius, La Grange, IL	22
V.Tamulis, Cleveland, OH.....	20
V.Urbaitis, Mayfield Hts, OH.....	20
I.Velicka, Lakewood, OH.....	20
I.Petkaitis, W.Hartford, CT.....	15
R.Aidis, Bethesda, MD.....	10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

grupė. „Bangos” pirmininkė Ramutė Krikščikienė pranešė, kad susikūrė dainuojanti grupė. Kviečiami prisijungti visi dainos mylėtojai ir galintys dainuoti. Grupės meninė vadovė – Asta Lukienė, administratorė - Ramutė Krikščikienė. Grupė repetuoja antradieniais Lietuvių klube 6:30 val. v. Tikimasi, jei sąlygos leis, pasirodyti klube per Motinos dieną.

Grupė dar „nekrikštyta” ir vardo parinkimui skelbiamas konkursas. Nugalėtojui prizas – 25 dol. Visais grupės reikalais skambinti Ramutei 727-687-1061 arba Astai 727-251-2309. Geriausios sėkmės mūsų dainininkėms!

Pavasario šventė - Atvelykis. Atvelykio sekmadienį, balandžio 27 d., 1:00 val. p. p., klube rengiami nuotaikingi pietūs, kurių programą atliks pramoginių šokių grupė „Ritmas”. Programos tema – pavasaris. „Ritmo” programos visada pradžiugina dalyvius, todėl kviečiame visus per Atvelykį į klubą.

Lietuvių žinios Nr. 450 inf.

Lietuvos piliečiai, 13,8 proc. buvo užsieniečiai. Palyginti su 2012 metais, imigrantų skaičius padidėjo 2,2 tūkst., tuomet grįžusių (reemigravusių) Lietuvos piliečių skaičius augo 1,6 tūkst., užsieniečių – 550.

Nepaisant to, praėjusiais metais iš Lietuvos emigravo 16,8 tūkst. žmonių daugiau negu imigravo. *URM inf.*

SPORTAS

LIETUVIS SIEKS PERRAŠYTI
„RAPTORS” KLUBO ISTORIJĄ

Jonas Valančiūnas (d.).

AP/Scanpix

Po kovo 28 d. vakarą dramatiškai iškovotos pergalės prieš Bostono „Celtics” krepšininkus (105:103) Toronto „Raptors” klubas, kuriame žaidžia ir Jonas Valančiūnas, po penkių metų pertraukos užsitikrino vietą NBA atkrintomosiose varžybose.

Komanda, kuri stipriausioje pasaulio lygoje žaidžia 19-ą sezoną tokį rezultatą pasiekė vos šeštą kartą. „Raptors” klubui tik vienintelį kartą pavyko peržengė pirmąjį atkrintamųjų varžybų ratą, kuomet 2000/2001-ųjų sezono 3:2 palaužė New York „Knicks” krepšininkus. Tačiau po to rezultatu 3:4 buvo pralaimėta Philadelphia „76ers” komandai.

1999/2000 metų sezono pirmame etape pralaimėta New York „Knicks” komandai (0:3), 2001/2002-ųjų - Detroito „Pistons” ekipai (2:3), 2006/2007-ųjų - tuometiniams New Jersey „Nets” krepšininkams (2:4).

Paskutinį kartą atkrintomosiose „Raptors” žaidė 2007/2008 metų sezono, tačiau tuomet jau pirmajame rate serijoje iki keturių pergalių 1:4 neprilygo Orlando „Magic” krepšininkams.

Po ilgos pertraukos į atkrintamųjų varžybų sūkurį įšokusios ekipos jaunieji žaidėjai nesiruošia sustoti vietoje ir žada kovoti iki galo bei perrašyti komandos istoriją. „Nuėjome ilgą kelią iki atkrintamųjų ir tikrai nesiruošiamo ties tuo sustoti”, - po lemtingų rungtynių torontosun.com sakė DeMar DeRozan.

J. Valančiūnas labai laukia atkrintamųjų

Aukštaūgis iš Lietuvos, kuris stipriausioje pasaulio

lygoje žaidžia dar tik antrus metus, nėra patyręs atkrintamųjų varžybų skonio, tačiau kuo jos skiriasi nuo reguliaraus sezono netrukus galės patirti savo kailiu.

„Reguliariojo sezono rungtynėse negali atsipalaiduoti nė akimirkai ir aš net neabejoju, kad taip yra ir atkrintomosiose. Tiesiog žinau, kad jose bus labai įdomu, bet sudėtinga”, - kalbėjo 5-uoju numeriu 2011 metų NBA naujokų biržoje pašauktas lietuvis.

Banguotai šiame sezone žaidžiantis J. Valančiūnas šiame sezone yra atlikęs jau 21-ą dvigubą dublį. 10.5 taško ir 8.5 atkovoto kamuolio per beveik 28 žaidimo minutes vidutiniškai renkantis lietuvis demonstruoja kur kas geresnį žaidimą nei pirmame sezone.

„Manau, kad Jonas sužaidė vienas geresnių rungtynių”, - po pergalės, garantavusios vietą atkrintamosiose varžybose, sakė „Raptors” vyriausiasis treneris Dwane Casey.

„Ne tik pelnydamas taškus, bet ir kovodamas dėl kamuolių”, - 13 taškų pelniusi ir 8 kamuolius atkovojusi J. Valančiūną gyrė treneris.

Perspektyvos - neblogos

Iki NBA reguliariojo sezono pabaigos „Raptors” komandai liko sužaisti 10 rungtynių. Kol kas Rytų konferencijoje ji žengia trečia ir turi viena pergalę daugiau nei ketvirtą vietą užimantys Chicago „Bulls” krepšininkai, kurie yra sužaidę lygiai tiek pat susitikimų.

Jeigu reguliarusis sezonas baigtųsi šiandien, pirmame rate „Raptors” susitiktų su Washington „Wizards” krepšininkais. Šis varžovas Kanados

ekipai - palankus. Per ketverias rungtynes „Raptors” iškovojo tris pergalės (96:88, 101:88, 103:93) ir suklupo tik sykį (129:134 - po trijų pratęsimų).

Peržengus sostinės komandos barjerą (esant dabartinei situacijai turnyro lentelėje) lauktų akistata su pastarųjų dviejų sezonų čempionais Miami „Heat” krepšininkais su LeBronu Jamesu priešakyje. Iki šiol visas tris vykusias rungtynes laimėjo Floridos ekipa - 104:95, 90:83 ir 102:97. Ketvirtoji komandų dvikova įvyks pirmadienį.

Jeigu per likusius turus ekipos susikeis pozicijomis, realu, kad pirmame atkrintamųjų varžybų etape Kanados klubo gali laukti kova su Brooklyn „Nets” (sezono serija 2:2), Šarlotės „Bobcats” (0:3) ar netgi ta pačia „Bulls” komanda (2:2).

Jeigu „Raptors” ekipa reguliariąjį sezoną baigtų ketvirta, o Indianos „Pacers” išsaugotų pirmąją vietą bei abi komandos sėkmingai įveiktų pirmąjį barjerą, Kanados klubo šansai konferencijos pusfinalyje būtų didesni nei kovojant prieš čempionus. Per iki šiol tris sužaistas rungtynes „Raptors” kartą nukovė konferencijos lyderius (95:82), o dvyk atkakliai priešinosi (84:91 ir 79:86). Ketvirtosios ekipų rungtynės vyks balandžio 4 dieną.

Ekipos į galutines pozicijas susirikiuos per likusius 9-10 turų, todėl su kuo „Raptors” komandai ir J. Valančiūnui teks kovoti ilgai lauktose atkrintamosiose varžybose, paaiškės per artėjančias dvi savaites - reguliarusis NBA sezonas pasibaigs balandžio 16 dieną.

delfi.lt

SAUGOS SIGNALIZACIJŲ
MONTAVIMAS

Visas saugos sistemų servisas, CCTV, gyvenamųjų patalpų ir kontorų gaisro signalizacijų sprendimai.

SELECT SECURITY
PAUL ALGIS NAGEVIČIUS
1(330) 723-3000 EXT 5610
CELL TEL 1 (330) 242-5485

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland
Credit Union

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org &
www.facebook.com/latvianclevelandcu

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

SIŪLOMAS DARBAS

OH ir PA apylinkėse siūlome gerai apmokamą darbą (independent contractor job) , turintiems transporto priemonę ir legalumą. Anglų kalba būtina.

Išsamesnė informacija telefonu (614) 206-7125.

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.